MENSIBUS HYBERNIS,
A Ac Potiſs. Autumnalibus
Qui obierunt.
Ex Lucubrationibus Henrici Rantzovii.

Obſervavi etiam, inquit *Rantzovius*, cùm in hiſtoriis, templis, cœnobiis, & monumentis multorum explorarem obitus, eorum præſertim, qui annis Climactericis mortui ſunt, homines plures mori ſequentibus menſibus, videlicet in Auguſto, Septembri, Octobri, Novembri, Decembri, Januario, Februario, quàm in reliquis menſibus, in Europa, Aſia & præſertim in regnis, & locis Septentrionalibus, ubi morbi frigidi dominantur. Nam ut in herbis, & arboribus Sole ex Leonis ſigno egreſſo, atque ad æquinoctium autumnale properante humores à ramis, caulibus, & truncis ad radices refugientes, non tantùm decus omne rebus terra naſcentibus adimunt, ſed mortem quodammodo adferunt: ita in hominum corporibus circa idem tempus humores à ſuperficie quaſi ad centum revocantur, qui ſuo affluxu facultates facilius lædunt, & propter longiorem Solis à noſtro vertice diſceſſum, non tantùm tunc augentur plurimum, ſed condenſantur, atque ut medici loqui ſolent, incraſſantur, ſuoque lentore meatus corporum variè obſtruunt. Unde omnis generis morbos eo tempore in nobis exiſtere experientia teſtatur. Et ideò etiam Autumnus morbidior eſt. Vere, quia magis calido infrigidato, quàm frigido calefacto
B ægrotamus: in Vere autem frigidum caleſit, & in Autumno calidum infrigidatur. *Hippocr. 3. Aphoriſmor. aphor. 9.* dicit, Quod in Autumno acutiſſimæ ægritudines, & maximè mortiferæ, ut in pluribus fiunt: Ver verò ſuaviſſimum, & minimè mortiferum eſſe. Galenus addit: Ver cæteris temporibus ſanius, & minus mortiferum eſſe. Quia temperatius eſt aliis Ariſtoteles dicit, quod homines magis ægrotant in æſtate, ſed ægrotantes magis moriuntur in hyeme. Id ita eſſe teſtantur etiam dies mortis ſuperius nonnulli additi, & Pontificum, Imperatorum, Regum, & illuſtrium virorum ſequentium quos ex hiſtoriis extraxi.

PONTIFICES ROMANI MORTUI, SECUNDUM Onuphrium Panvinium Veronenſem ſuprà annotatis menſibus, videlicet Auguſto, Septembri, Octobri, Novembri, Decembri, Januario, & Februario.

Clemens I. obiit anno Chriſti 779. cal. Decemb.
Pontianus I. defunctus eſt anno Chriſti 236. cal. Decemb.
Marcellus I. anno Chriſti 309. 17. cal. Febr.
Miltiades I. Afer Pont. Rom. Martyr, obiit 311. 3. idus Jan.
Sylveſter periit anno Dom. 335. pridie cal. Januar.
C Marcus I. 336. prid. non. Octob.
Liberius I. 366. 8. cal. Octob.
Damaſus I. 382. 3. idus Decemb.
Zoſimus I. 419. 7. cal. Januar.
Bonifacius I. 424. 8. cal. Novemb.
Felix III. 494. 11. cal. Mart. 1. 19. Feb.
Gelaſius I. 496. 11. cal. Decemb.
Anaſtaſius II. 498. 13. cal. Decemb.
Hormiſda I. 523. 8. idus Auguſti.
Felix IV. 530. 4. idus Octob.
Bonifacius II. 531. 16. cal. Novemb.
Vigilius I. 554. 5. cal. Januar.
Pelagius II. 590. 6. idus Febr.
Sabianus I. 606. 5. idus Febr.
Bonifacius IV. 615. 9. cal. Mart. 1. 12. Febr.
Deuſdedit I. 618. 5. idus Novemb.
Bonifacius V. 632. 4. idus Octob.
Honorius I. 635. 4. idus Octob.
D Severinus I. 638. non. Auguſti.
Joannes IV. 649. 4. idus Octob.
Martinus I. 653. pridie idus Novemb.
Vitalius I. 672. 6. cal. Febr.
Agatho I. 682. 4. idus Januar.
Joannes V. 686. 4. nonas Auguſti.
Conon I. 687. 11. cal. Octob.
Sergius I. 701. 6. idus Septemb.
Joannes VI. 705. ibid. Januar.
Joannes VII. 707. 15. cal. Novemb.
Siſimus I. eodem anno, 8. id. Novemb.
Conſtantinus I. 714. 3. idus Febr.
Gregorius II. 731. 3. id. Febr.
Gregorius III. 741. 4. cal. Decemb.
Stephanus III. 772. 4. prid. cal. Febr.
Hadrianus I. 795. 7. cal. Jan.
Stephanus IV. 817. 8. cal. Febr.
E Eugenius II. 817. 4. idus Decemb.
Valentius I. 828. 11. cal. Febr.
Gregorius IV. 844. 8. cal. Febr.
Nicolaus I. 847. 8. idib. Novemb.
Hadrianus II. 872. cal. Octob.
Joannes VIII. 882. idib. Octob.
Formoſus I. 896. 16. cal. Januar.
Bonifacius VI. 894. 3. nonas Januar.
Romanus I. 898. cal. Septemb.
Theodoſius II. 898. 3. cal. Octob.
Joannes IX. 900. 8. cal. Novemb.
Anaſtaſius III. 911. 9. cal. Sept.
Lando I. 916. 6. cal. Octob.
Leo VI. 935. 3. cal. Octob.
Stephanus VII. 937. 9. cal. Decemb.
Stephanus VIII. 941. 10. cal. Novemb.
Agapitus II. 955. 5. cal. Januar.
Joannes XIII. 972. 8. idus Sept.
Gregorius V. 998. 12. cal. Mart. 18. Feb.
Joannes IX. 1032. 6. idus Decemb.
Joannes XVII. 1003. prid. cal. Novemb.
Clemens II. 1047. 7. idus Octob.
Damaſus II. 1048. 6. idus Auguſti.
F Victor III. 1087. 16. cal. Octob.
Paſchalis II. 118. 15. cal. Febr.
Gelaſius II. 119. 15. cal. Febr.
Calliſthus II. 1124. idib. Decemb.
Honorius II. 1130. 16. cal. Mart. 14. Febr.
Innocentius II. 1143. 11. cal. Octob.
Anacletus II. 1138. cal. Decemb.
Anaſtaſius IV. 1154. 4. nonas Decemb.
Hadrianus IV. 1159. cal. Sept.
Alexander III. 1181. 6. cal. Sept.
Lucius III. 1185. 4. idus Decemb.
Urbanus III. 1187. 16. cal. Decemb.
Gregorius VIII. 1188. 11. cal. Mart. 19. Febr.
Cœleſtinus III. 1198. 6. idus Januar.
Cœleſtinus IV. 1241. 7. idus Octob.
Innocentius IV. 1254. idib. Decemb.
Urbanus IV. 1264. prid. cal. Octob.
Clemens IV. 1268. 3. cal. Decemb.
Gregorius X. 1276. 3. idus Febr.
Hadrianus V. 1277. 15. cal. Sept.
Nicolaus III. 1280. 18. cal. Sept.
Bonifacius VIII. 1303. 5. idus Octob.
G Joannes XXII. 1334. prid. nonas Decemb.
Nicolaus V. 1333. 17. cal. Oct.
Clemens IV. 1352. 8. idus Decemb.
Innocentius VI. 1362. 10. cal. Sept.
Urbanus V. 1370. idib. Decemb.
Clemens VI. 1394. 17. cal. Octob.
Benedictus XIII. 1394. in Sept.
Urbanus VI. 1399. 3. idus Octobr.
Bonifacius IX. 1404. in Octob.
Innocentius VII. 1406. 8. idus Novemb.
Joannes XXIII. 1419. 11. cal. Januar.
Martinus V. 1431. 10. cal. Mar. 20. Feb.
Eugenius IV. 1447. 7. cal. Mart. 23. Feb.
Calliſtus III. 1558. 3. nonas Auguſti.
Pius II. 1460. 4. cal. Septemb.
Xyſtus IV. 1484. idibus Auguſti.
Alexander VI. 1503. 15. cal. Sept.
Pius III. 1503. 15. cal. Novemb.
H Julius II. 1513. 9. cal. Mart. 21. Feb.
Leo X. 1521. cal. Decemb.
Hadrianus VI. 1423. 18. cal. Octob.
Clemens VII. 1534. 6. cal. Octob.
Paulus III. 1549. 4. idus Novemb.
Julius III. 1555. 10. cal. Mar. 20. Feb.
Paulus IV. 1559. 18. Auguſti.
Pius IV. 1565. 10. Decemb.
Sixtus V. 1589. 27. Auguſti.
Urbanus VII. 1590. 28. Septemb.
Gregorius XIV. 1591. eodem menſe.
Innocentius IX. 1594. 21. Decemb.

Tam multi Pontifices mortui ſunt prædictis menſibus: reliqui martyrio ſunt coronati, quorum fuerunt 33. Cæterorum nonnullorum dies mortis ignoratur. Pauci menſibus æſtivis defuncti.

Poſſem addere etiam Cardinalium Romanorum obitus ex
A Onuphrio, ſed ne lectori tædium enarrandis ſolis nominibus facerem, eam commemorationem omittendum eſſe cenſui. Qui enim hiſtoriis cognoſcendis delectatur, ipſemet ex auctore hæc cognoſcere, atque huic Catalogo adſcribere poterit: quemadmodum & dies obitus Patriarcharum Conſtantinopolitanorum, qui ſuprà dictis menſibus etiam ferè omnes mortui ſunt, ex Socrate, & Marcellino petere licet.

SEQUUNTUR IMPERATORES, ET EORUM nonnullorum uxores, quæ prædictis menſibus obierunt.

Auguſtus periit anno domini 15. die 19. Auguſti.
Agrippina Germanici uxor mortua anno domini 35. 18. Octob.
Cajus Caligula interfectus anno dom. 42. 24. Jan.
Claudius, periit anno domini. 35. 15. Octob.
Vitellius jugulatus anno domini 70. 8. aut 3. Octob. *Joſeph. Tacit.*
Sergius Galba Imperator, obiit anno Dom. 70. 15. Jan.
Titus Veſpaſianus deceſſit anno dom. 82. 13. Sept.
B Domitianus Titi frater occiſus eſt 97. 18. Sept.
Nerva periit anno domini 99. 27. Jan. *Euſeb. Eutr.* Secundum *Aurelium Victorem* 28. Januar. quando Eclipſis Solis fuit.
Trajanus periit anno Chriſti 118. die 11. Auguſti.
L. Ælius Verus adoptatus ab Adriano moritur anno Chriſti 137. 1. die Jan. *Spartianus.*
Commodus interficitur anno domini 193. ult. Dec.
Albinus interficitur anno dom. 198. 19. Febr.
Severus mortuus anno dom. 212. 12. Feb. alii 4. Feb.
Gordianus III. Imperator Romanus anno domini 245. die 30. Jan.
Claudius II. Imperator moritur in Pannonia anno Chriſti 271. menſe Feb.
Aurelianus Imperator occiſus eſt an. 276. in fine menſis Januarii.
Galerius Maximianus periit 311. in Sept.
Maxentius à Conſtantino victus, in Tibri periit ann. Chriſti 312. 24. Sept.
Conſtantinus, Conſtantini M. filius, apoplexia moritur
C 340. 3. Novemb.
Magnentius aliquot præliis à Conſtantino victus, violentas ſibi manus infert anno Dom. 353. 15. Auguſti. *Socrates.*
Conſtantinus Imperator dum Juliano cum infeſto exercito occurrit, moritur anno dom. 361. 3. Novemb. *Eberus* 5. Novemb.
Homilius Matthæus anno 360. 20. die Novemb.
Jovinianus imperavit 7. menſes, mortuus anno 364. 17. Februar.
Valentinianus Imperator apoplexia extinctus Anno Dom. 375. 17. Novemb.
Valens à Gothis incenſa domo igne conſumptus Anno Dom. 378. 9. Auguſti.
Gratianus necatus anno Chriſti 383. 25. Sept.
Maximus Tyrannus interfectus anno Chriſti 388. 27. Auguſt.
Theodoſius Magnus mortuus anno Chriſti 395. 17. Jan.
Honorius Imperator moritur anno Chriſti 423. 15. Aug. ejus obitum anteceſſit Cometes. *Proſp. Marcell.*
D Martianus Imperator moritur an. Chriſti 457. 26. Jan. *Onuph. Sigebertus* verò 24. Febr.
Majoranus Imperat. nihil adverſi ſuſpicans dolo Ricimeris extinguitur an. Chriſti 461. 7. Auguſti. *Caſſio Marc.*
Severus II. Imperator moritur anno Chriſti 465. 15. Auguſti.
Ricimerus genero ſuo Arthemio Imperat. interfecto hoc ſcelere non diu lætatus, poſt 39. dies ſæviſſimis corporis doloribus extinctus periit an. Chriſti 472. 14. Auguſt.
Olybrius vix deguſtato imperio mortuus eſt eodem an. 23. Octobr.
Leo Senior Imperator moritur anno dom. 474. in Januario.
Juſtinianus Imperator moritur an. Chriſti 565. 13. Nov. *Niceph.*
Juſtinus Junior an. Chriſti 576. 2. Octob.
Tiberius II. Imperator anno Chriſti 573. 10. Auguſti. *Onuph. Cedren.* 14. Novemb.
E Mauritius Imp. ſecuri percuſſus 602. 24. Nov.
Conſtantinus Imp. moritur an. Chriſti 775. in Aug.
Leo IV. moritur anno 680. 7. Sept.
Irene Imperatrix Conſtantinopol. 803. 9. Auguſt.
Zoe Auguſta 1052. menſe Sept.
Carolus Magnus anno Chriſti 814. 28. Jan.
Carolus Caroli M. filius anno Chriſti 811. 4. Dec.
Startarius Cæſar Conſtantinop. 812. 11. Jan. *Diaconus.*
Irmegarda Ludovici Cæſaris I. conjux, anno Chriſti 818. 3. Octob.
Michael Balbus Conſtantinop. 829. 1. Octob.
Theophilus Cæſar Conſtantinop. 842. 20. Jan.
Lotharius Imper. moritur in monaſterio Prumienſi Anno Chriſti 855. 29. Sept.
Carolus Calvus anno 868. 6. Octob.
Ludovicus Cæſar 875. in Aug.
Carolus Craſſus deponitur anno 888. 12. Jan. & in ſumma inopia paulò poſt moritur Adrianopoli
Arnolphus Cæſar moritur anno Domini 899. 29. Novemb. *Reginal. Onuph.*
F Ludovicus IV. Bavarus 912. 21. Jan. *Avent. Sigebert.*
Conradus Cæſar 919. 13. Dec. Fuldæ ſepultus. *Avent.*
Theodora Romani Conſtant. conjux. 922. 20. Febr.
Chriſtophorus Cæſar Orientalis Romani filius an. Chriſti 934. 14. Auguſt.
Edita Angelica Edmundi Regis filia: Otthonis I. Imp. conjux obiit ſepulta Magdeburgæ 946. 26. Jan.
Henricus dux Bavariæ Otthonis I. frater moritur ann. Dom. 955. 1. Novemb.
Joannes Czimiſta Comes, ex veneno moritur Ann. Dom. 975. 4. Decemb.
Conſtantinus VIII. Cœſar Oriental. 956. 9. Novembr. *Cedr.*
Helena Conſtantini VIII. uxor. 961. 27. Sept.
Ottho II. Cæſar. 983. 8. Decemb.
Adelheida II. conjux Otthonis I. vidua Lotharii regis Italiæ mortua 984. 8. Decemb.
Mechtildis filia Otthonis II. Abbatiſſa in Quedlemburg. mortua anno 999. 7. Febr. G
Ottho III. Cæſar ex Italia revertens 1001. 28. Januar. alii 1002.
Baſilius Cæſar Conſtantinop. 1025. in Dec.
Conſtantius IX. 1028. 9. Dec.
Michael Cæſar Conſtantinop. 1036. 10. Dec.
Giſela uxor Conradi II. Imperat. 1043. 14. Feb. ſepulta Spiræ.
Henricus III. niger 1056. mortuus 7. Octob. ſepultus 28. Spiræ: quo die an. 40. natus erat.
Theodora Auguſta anno 1056. in fine Auguſt.
Rudolphus Suevus, Imp. qui contra Henricum IV. electus, eſt, obiit anno Chriſti 1080. 12. Octob.
Beata Imperatrix 1087. 17. Dec.
Henricus IV. 1106. 7. Aug.
Alexius Comnenus, Cæſar. Oriental. 1118. 15. Auguſt. *Zonar. Nicet.*
Lotharius Imper. 1137. 3. Dec. ſepultus in monaſterio *Keyſersluter.*
Conradus III. obiit anno domini. 1152. 15. Februar. Bambergæ.
Emanuel Græcorum Cæſar moritur 1170. in Sept. H aliqui 3. Octob. *Nicet. Naucl.*
Fridericus Barbaroſſa 1190. 10. Jan.
Henricus VI. Meſſanæ an. Chriſti 1199. alii 1198. 1. Octob. *Sigonius.*
Baldevinus periit 1206. 20. Aug.
Philippus Imp. interfectus pugione. 1108. 21. Aug.
Fridericus II. 1250. 13. Dec.
Anna conjux Rudolphi Habsburgenſis Imper. 1291. 20. Septemb.
Rodulphus Habsburgens Imper. anno Chriſti 1201. ultimo Septemb.
Henricus VII. veneno in hoſtia per monachum accepto, anno domini 1313. 24. Auguſt.
Uxor ejus moritur 1311. in Oct.

Fridericus Pulcher. Auſtriacus, Rex Rom. 1330. 13. Jan.
A *Onuphr.*
Andronicus Major, mortuus anno 1332. 12. Febr.
Ludovicus V. Bavarus Cæſar 1347. 11. Oct.
Ludovicus Senior, Marchio Brandeburgenſis Elector, & Dux Bavariæ, Cæſaris Ludovici V. filius anno 1361. 15. Sept.
Carolus IV. Cæſar rex Bohemiæ, moritur Pragæ an. Chriſti 1378. 20. Novemb.
alii anno 1379. 24. Febr.
Elizabetha Caroli IV. Cæſaris conjux, regis Sigiſmundi mater mortua anno Chriſti 1393. 13. Febr.
Albertus Bavarus II. filius Ludovici Imperatoris, Comes Hollandiæ moritur 1404. menſ. Dec.
Berland.
Vvenceslaus Imp. rex Bohemiæ 1419. 16. Aug. cùm vixiſſet annos 57.
Jacoba Comitiſſa Hollandiæ, abneptis Ludovici Imperatoris, mortua eſt anno Dom. 1436. 24. die Sept.
Sigiſmundus Cæſar 1437. 8. Dec.
Albertus Cæſar Rex Bohemiæ 1439. 26. Octob.
Joannes Huniades, Rex Ungariæ 1456. 10. Sept.
Leonora Imperatrix Friderici conjux, mortua anno domini 1467. 2. Sept.
B Eliſabetha filia alberti Romanorum Regis, ſoror Ladislai Regis Ungariæ, moritur anno Dom. 1504. 30. Auguſt.
Barbara Sigiſmundi I. conjux 1515. in Autumno.
Fridericus Imperator Maximiliani pater, mortuus an. Dom. 1593. 18. Sept. *Carion*,
alii 19 Auguſt.
Maximilianus I. Imperator 1519. 12. Jan.
Margareta filia Maximil. I. 1530. 1. Dec.
Carolus V. 1558. 21. Sept.
Maximilianus II. 1576. 12. Octob.

Cæterorum dies ignoratur: non tam multi æſtivis menſibus mortui.

OBITUS REGUM FRANCIÆ.

Hiſpaniarum, Siciliæ, ac Angliæ.

Dagobertus Rex Franciæ mortuus, anno dom. 645. 1. Febr.
Carolus Martellus avus Caroli Magni moritur anno 741. 22. Octob.
C Pipinus rex Franciæ, obiit anno Chriſti 768. 14. Dec.
Carolomanus Caroli M. frater, obiit anno Chriſti 771. 4. Jan.
Ludovicus pater Lotharii è vivis diſceſſit, anno Dom. 955. 10. Sept.
Guilhelmus rex Angliæ, anno Chriſti 1087. die 10. Sept. *Polyd.*
Henricus Rex Angliæ. 1135. 3. Dec.
cui ſucceſſit filius ſororis Comes Bononiæ.
Stephanus rex Angliæ, anno 1154. die 24. Octob. *Polyd.*
Baldevvinus III. rex Hieroſolymitanus, mortuus 1165. 13. Febr.
Ludovicus rex Franciæ. 1181. 29. Sept.
Joannes rex Angliæ, veneno ſublatus, anno dom. 1216. 18. Novemb.
D. Ludovicus rex Galliæ 43. Carthagine expugnata, & Tuneto obſeſſo, peſtilentia in caſtris mortuus anno 1270. 25. Auguſti, quo menſe etiam filius ejus Joannes pauló ante deceſſit. Philippus alter ejus filius rediens, ex morbo Perpen-
D niani deceſſit menſe Octob. 6. Januar. obiit Carolus rex Siciliæ frater Ludovici.
Henricus III. Rex Angliæ mortuus, an. 1272. 16. Novemb. Præceſſit mortem ejus Eclipſis Lunæ in Auguſto.
Carolus Rex Siciliæ, & dux Apuliæ, anno Chriſti 1284. 7. Januar.
Carolus V. Bonus appellatus 1308. 16. Sept. *Onuph.*
Philippus Longus Rex Franciæ anno Chriſti 1321. 2. Jan.
Ludovicus Huttinus, anno 1321. 3. Jan.
Carolus IV. mortuus 1327. 1. Febr.
Carolus Calabriæ Ducis filius, obiit ante patrem 1328. 12. Novemb. *Pontus*.
Robertus rex Neapolis 1341. 19. Jan.
Petrus II. rex Siciliæ 1347. 8. Aug.
Ludovicus, Petri II. filius rex Siciliæ 1355. Oct.
Philippus Valeſius 1350. 13. Aug.
Ladislaus rex Neapolitanus 1419. 6. Auguſt.
Carolus VI. rex Franciæ 1422. 21. Oct. E
Ludovicus II. anno 1483. ultimo Aug.
Elizabetha Regina Angliæ, moritur in puerperio Lugduni, an. 1503. 3. idus Febr.
Philippus rex Hiſpaniarum Caroli V. pater, obiit an. 1506. 17. Septemb.
Ludovicus XII. Rex Franciæ 1514. 1. Jan.
Anna Ludovici XII. conjux, obiit anno Chriſti 1514. 9. Januar.
Regina Eliſabetha Caroli V. avia, Ferdinandi uxor, Anno dom. 1514. exeunte extinguitur.
Ferdinandus rex Hiſpaniæ Caroli V. avus maternus, deceſſit anno Dom. 1516. 16. Jan.
Aloyſia Franciſci I. regis mater, obiit ſuum diem, ni fallor, anno dom. 1532. 5. Kal. Nov.
Johanna Semeria enixa Edoardum, moritur an. 1537. 26. Octob.
Henricus VIII. Rex Angliæ 1546. 28. Jan.

REGUM DANIÆ, ET Comitum Holſatiæ.

Haraldus rex Daniæ, obiit anno dom. 980. 1. Nov. F
Canutus, filius Vvaldemari I. 1210. 11. Nov.
Vvaldemarus III. anno dom. 1231. 26. Nov.
Canutus dux Lalandiæ, filius regis Vvaldemari III. anno 1260. 15. Octob.
Viburgis uxor Marchionis Brandeburgenſis, Erici regis filia obiit 1300. 29. Sept.
Agnes regina Daniæ uxor Erici Regis obiit an. dom. 100. 23. Sept. filia fuit Alberti Marchionis Brandeburgenſis.
Ericus filius Erici regis, obiit an. dom. 1319. 13. Nov.
Vvaldemarus IV. filius Chriſtophori regis, obiit 1375. 24. Octobr.
Margaretha filia hujus Vvaldemari trium Borealium regnorum potentiſſima regina, obiit an. dom. 1412. 27. Octob.
Chriſtophorus rex Daniæ, & Dux Bavariæ, Anno 1468. 6. Januar.
Joannes Chriſtierni I. filius obiit 1513. die 20. Febr.
Anna filia regis Friderici primi in juvenilibus annis peſte periit in Sclesvvich, Anno 1535. 21. Sept.
Fridericus Friderici I. regis filius, Epiſcopus Hildesheimenſis, obiit anno 1556. 27. Octobr.
Chriſtianus III. 1559. 1. Jan.
Chriſtiernus II. 1559. 25. Jan. G
Dorothea regina Chriſtiani III. uxor mortua an. dom. 1571. 7. Octobr.
Dorothea filia Friderici primi regis Danorum, conjux Chriſtophori ducis Megapolenſis obiit an. 1575. 11. Nov.
Joannes dux Holſatiæ filius Friderici I. regis 1580. ultimo Septemb.
Magnus Chriſtiani III. regis Danorum filius, Epiſcopus in Livonia in Oſel, Churlandi, & Vvick, mortuus ann. ætat. 42. Anno domini 1583. in Hyeme.

SEQUENTES COMITES HAMBURGI SEPULTI ſunt, durante adhuc monumentorum inſcriptione, unde dies obitus eorum deſumptus eſt.

Comes Joannes I. filius Adolphi Comitis Holſatiæ, & Schovvnburgenſis, obiit anno Chriſti 1266. 23. Febr.
Gerhardus, Prioris frater. 1281. 21. Dec.
Gerhardus II. Gerhardi I. filius, obiit an. 1312. 25. Oct.
Gerhardus, Comes Holſatiæ, ac Stormariæ, filius Comitis H Gerhardi fratris Comitis Joannis II. in magna peſtilentia Segebergæ obiit, & in Abbatia Reinfeldenſi ſepultus, ut ex monumento ibidem illi erecto conſtat. Anno domini 1350. 13. Auguſt.
Adolphus filius Joannis II. 1380. 26. Jan.
Eliſabetha conjux Nicolai Comitis Holſatiæ, ac Schovvemburgenſis, Itzehoe humata, obiit ann. dom. 1388. 5. Feb. quemadmodum ex ære lapidi inciſo conſtat.
Albertus Comes Holſatiæ, ac Stormariæ, Henrici filius, equo lapſus eſt in Dithmarſia, cùm prædas ibidem ageret, ex quo caſu pauló poſt mortuus anno 1403. 29. Sept. & Itzehoe ſepultus.
Adolphus V. Dux Schleſevicenſis, & Comes Holſatiæ, ſepultus in Itezehoe, obiit anno 1459. 4. Dec. Lubecæ.

ELECTO-

ELECTORES SAXONIÆ, ET
A Brandemburgenſis, ac Comites Norimbergenſes.

Marchio Henricus I. Miſniæ mortuus, cùm Epiſcopum Bennonem verberibus mulctaſſet, anno Dom. 1106. menſe Auguſti.
Dedo Comes Rochitzii, anno Domini 1119. 16. Auguſt.
Agnes filia Vvenzelai regis Bohemiæ, uxor Henrici II. Marchionis Miſniæ, Palatini Saxoniæ, Landgravii Thuringiæ, obiit 1268. 13. Sept.
Henricus II. Marchio Miſniæ, Palatinus Saxoniæ, Landgravius Thuringiæ, obiit anno Dom. 1288. 25. Febr. Dreſdæ.
Fridericus Idel, Friderici primi filius, Burggravius Norinbergenſis moritur an. 1290. 14. Aug. ſepultus Heilbrunni. *Reinec.*
Fridericus Claudius, Marchio Miſniæ, obiit anno 1315. 13. Januarii.
Vvaldemarus II. Elector Brandeburgenſis, anno 1319. 7. Sept.
Joannes Georgii, Ducis Saxoniæ filius, an. 1339. 26. Febr.
Joannes Friderici II. filius, Burggravius Norinbergenſis 1357. 7. Octob. *Reinec.*
Fridericus III. Burgravius Norinbergenſis, mortuus Blaſ-
B ſenburgi, anno 1394. 21. Januar.
Fridericus Bellicoſus I. Elector Brandeburgenſis, ex familia Burgraviorum, anno Dom. 1440. 21. Sept.
Sigiſmundus Epiſcopus Vvirtzburgenſis, dux Saxoniæ, moritur in exilio Rochlitzii, anno Dom. 1457. 24. Decemb.
Elector Fridericus II. Saxoniæ, anno 1464. 7. Sept.
Fridericus II. filius Friderici I. Electoris Brandeburgenſis, anno 1470. 10. Febr.
Erneſtus Saxoniæ Elector III. obiit anno 1486. 27. Aug.
Albertus Dux Saxoniæ, anno 1500. 12. Septemb. obiit in Friſia.
Zedema Alberti conjunx, filia Regis Bohemiæ mortua anno 1510. 1. Febr.
Sophia Caſimiri III. filia, & Friderici Brandeburgenſis in Onolsbach conjux, moritur anno Dom. 1513. in Januar.
Erneſtus dux Saxoniæ, Epiſcopus Magdeburgenſis, anno eodem 3. Auguſti.
Dux Severinus Henrici Ducis Saxoniæ filius, Oeniponte mortuus anno 1533. in Octob.
Barbara Georgii Ducis Saxoniæ conjunx, obiit anno 1534.
C 17. Januar.

NOSTRA ETIAM ÆTATE MENSIBUS prædictis obierunt Principes ſequentes,

Anno Domini 1534.
Clemens VII. Papa 25. Sept.
Magdalena filia Georgii ducis Saxoniæ, uxor Joachimi II. Electoris Brandeburg. 28. Decemb.
Anno 1535.
Franciſcus Sfortia ultimus dux Mediolanenſis ultimo Octob.
Anno 1536.
Obiit Catharina Hiſpanica, quam Henricus rex Angliæ ante triduum repudiaverat, menſe Januario.
Anno 1537.
Joannes Ducis Georgii Saxonis filius 11. Januar.
Anno 1539.
Fridericus Georgii, Saxoniæ Ducis filius 27. Febr.
Anno 1541.
D Henricus Dux Saxoniæ, Comes Miſniæ, 19. Auguſti.
Anno 1542.
Jacobus Rex Scotiæ, 12. Decemb.
Joannes IV. Luſitaniæ Rex, 2. Januar.
Anno 1543.
Georgius Marchio Brandeburgenſis, Friderici frater, & ſucceſſor Onolsbachii, 17. Decemb.
Anno 1545.
Carolus dux Aureliæ, 9. Novemb.
Albertus Cardinalis Archiepiſcopus Moguntinus, 24. Septembris.
Anno 1546.
Erneſtus Dux Luneburgenſis mortuus, 11. Januar.
Catharina Regina Angliæ, 6. Auguſti.
Anno 1547.
Genricus VIII. Rex Angliæ, 26. Januar. *Polydor.*
Petrus Bembus Cardinalis Romæ, 18. Januar.
Anna regina Ungariæ, regis Ferdinandi conjux, extinguitur in partu filiæ, 27. Januar. E
Fridericus II. Dux Lignicenſis, 17. Septemb.
Jacobus Sadoletus, Cardinalis, Romenſæ menſe Octobri.

Anno 1548.
Albertus Dux Megapolenſis, filius Magni, menſis Januarii die 10.
Anno 1549.
Paulus III. Pontifex 10. Novemb.
Otto Dux Luneburgenſis moritur 11. Auguſti.
Franciſcus Dux Luneburgenſis, 23. Novemb.

Anno 1550.
Antonius Perenat Cardinal. Cravellanus, Caroli V. Cæſaris Conſiliarius, & Cancel. intimus, ſub exitu Auguſt.
Ulricus Dux Vvirtenbergenſis, in principio Novemb.
Magnus Dux Vvirtenbergenſis Henrici filius, Epiſcopus Suerinenſis, obiit 28. Januarii.

Anno 1551.
Joannes Princeps Anhaldinus Zerveſtæ, 4. Febr.
Anno 1552.
Henricus Dux, Megapolenſis, 6. Febr.
Hermannus Epiſcopus Colonienſis, 15. Auguſti.
Fridericus Archiepiſcopus Magdeburgenſis, Marchio F Brandeburgenſis, 3. Octob.
Paulus Jovius Novocomenſis, Epiſcopus Nucerinus, hiſtoriarum ſcriptor celeberrimus. 11. Decemb.
Mauritius Huttenus, Epiſcopus Eiſtretenſis, mortuus in Decemb.
Anno 1553.
Joannes Erneſtus Dux Saxoniæ, 8. Februar.
Georgius princeps Anhaldinus, 17. Octob.
Anno 1554.
Sibilla conjux Joannis Friderici Electoris, 21. Febr.
Anno 1555.
Agneta olim Electoris Mauritii conjux, poſt cujus mortem nupſit Joanni Friderico, mortua 4. Novemb.
Anno 1556.
Fridericus, Philippi filius, Palatinus Elector. 26. Febr.
Joannes Comes de Iſenberg, Elector Trevirenſis, mortuus in Februario.
Adolphus Archiepiſcopus Colonienſis, Comes Schauvenburgenſis, 20. Septemb. G
Fridericus frater Chriſtiani III. Regis Daniæ coadiutor Bremenſis, Epiſcopus Hildesheimenſis, & Scleſuvicenſis, moritur 27. Octob.
Albertus Alberti, ducis Megapolenſis, filius, 19. Decemb.
Anno 1557.
Albertus Marchio Brandeburgenſis Caſimiri filius, exul in oppido Marchionum Badenſium, quod dicitur porta Hercinia, 8. Januarii.
Anno 1558.
Carolus V. in Hiſpania, die Matthæi Apoſtoli. 21. Sept.
Gerhardus Comes Mansfeldenſis, 13. Septemb.
Antonius de Schauvenburg, Archiepiſcopus Colonienſis. 21. Septemb.
Eodem die, & anno Georgius Comes Vvittenbergenſis.
Maria Regina Angliæ, 17. Novemb.
Et poſt illam Reginaldus Polus, Cardinalis, natus ex nepte Eduardi quarti, regis Angliæ.
Anno 1559.
Chriſtianus III. Rex Daniæ, 1. Januarii.
Chriſtiernus II. Rex Daniæ, expulſus regno, obit 25. Januarii. H
Vvilhelmus princeps, & Comes Hennembergenſis, 26. Januarii.
Anna de Honſtein, comitiſſa Alberti Mansfeldenſis Comitis, moritur 4. Febr.
Ottho Henricus, Elector Palatinus, 12. Februarii. *Chytræus.*
Henricus Rex Galliæ, accepto vulnere in ludo equeſtri. 10. Aug.
Paulus IV. Pp. 18. Auguſti.
Hercules dux Ferrarienſis, 3. Octob.
Anno 1560.
Philippus dux Pomeraniæ, 14. Feb.
Joannes Fridericus, Joannis Friderici Electoris nepos, 8. Auguſti.

Guſtavus Rex Sveciæ, 29. Sept.
A Franciſcus II. Rex Galliæ, 5. Decemb.

Anno 1561.

Joachimus Princeps Anhaldinus, 6. Decemb.

Anno 1562.

Joannes Gebhardus, Epiſcopus & Elector Colonienſis, Comes Mansfeldenſis, 12. Novemb.

Anno 1564.

Philippus Comes Mansfeldenſis, obiit Norimbergæ, 13. Januar.

Sabina Comitiſſa Palat. ad Rhenum Ulrici Virtembergenſis conjunx 30. Auguſti.

Joannes Ungnadius, Baro in Sonnek, 27. Decemb.

Anno 1565.

Vvolfgangus ſenior, Comes de Baroy, 24. Januar.

Magdalena de *Schuvarkburg.*, uxor Joannis Alberti Mansfeldenſis, 7. Sept.

Alexander Auguſti Electoris filius, 8. Octob.

Joannes Fridericus III. Dux Saxoniæ, Joannis Friderici I. filius, ult. Octob.

B Catharina de Henneberg, uxor Comitis de *Schuvarkburg*, 7. Noverb. *Spangebergius*.

Pius IV. Papa obiit 9. Decemb.

Cartharina Romani imperii Burggravia Miſnenſis, nata ex ſtirpe principum Brunſuicenſium, 10. Decemb.

Anno 1566.

Maria filia Electoris Auguſti, 6. Januar.

Solymannus Imperator Turcicus, 4. Septemb.

Sigiſmundus Archiepiſcopus Magdeburgenſis, 12. Sept.

Magdalena Comitis de Ungnaden conjux, 16. Novemb. Viennæ.

Anno 1567.

Magnus Auguſti Electoris filius, 6. Novemb.

Anno 1568.

Eberhardus Dux Vvirtembergenſis, 2. Febr.

Henricus Comes, Bredenrodius, menſe Februario.

Carolus Archidux Auſtriæ, Philippi regis Hiſpaniarum filius, in Octobri. *Michael Eitzingerus*.

Anna nata ex proſapia Brunſuicenſium, conjux Barnini Senioris Ducis Pomeraniæ, 6. Novemb.

Henricus Senior Burggravius Miſnenſis, 29. Decemb.

Anno 1569.

C Sibylla Maria, Joannis Vvilhelmi Ducis Saxoniæ uxor. moritur, 7. Sept.

Ludovicus Comes Oettingenſis, 1. Octob.

Agneta Principiſſa de Anholdt, 27. Novemb. *Spangebergius*.

Anno 1570.

Auguſtus Auguſti Electoris filius, 12. Feb.

Maria de Montmoranſi, uxor Comitis Petri Erneſti de Mansfeldt, 5. Auguſti.

Chriſtianus Comes Oldenburgenſis Antonii filius, 6. Auguſti.

Fridericus III. Dux Lignicenſis, 15. Decemb.

Anno 1571.

Joachimus I. Elector Brandeburgenſis, 3. Januar.

Joannes Marchio Brandeburgenſis, Joachimi II. frater, 13. Januar.

Dorothea regina Daniæ Vidua Chriſtiani III. uxor, 7. Octob.

Anno 1573.

D Antonius Comes Oldemburgenſis, die 22. Januar.

Philippus de Norcarmes Hannoniæ præfectus, 1. Febr.

Heduvigis, filia Sigiſmundi primi, regis Poloniæ, conjux Joachimi II. Electoris Brandeburgenſis, 7. Febr.

Burchardus de Obergen Epiſcopus 51. Hildeſcinenſis, mortuus eſt 23. die Febr.

Anno 1574.

Sidonia, Electoris Auguſti ſoror, Erici Brunſuicenſis conjux, 4. Januar.

Carolus IX. Rex Galliæ moritur 24. Sept.

Sabina filia Georgii Marchionis Brandeburgenſis, conjux Joannis Georgii Electoris Brandeburgenſis, 2. Novembris.

Selymus Imperator Turcicus, 13. Decemb.

Carolus Cardinalis Lotharingiæ mortuus poſt Carolum regem, pactis in Francia induciis, 23. Decemb.

Anno 1575.

E Dorothea filia Friderici regis Daniæ, conjunx Chriſtophori principis Megapolitani, mortua 11. Novembris, & ſepulta 8. Decem. in Guſtrovu à ſorore Eliſabetha.

Anno 1576.

Joannes Albertus Dux Megapolitanus, 12. Febr.

Maximilianus Imperator, 12. Octob.

Fridericus Palatinus Rheni Elector, 26. Octobr.

Anno 1578.

Joannes de Auſtria Caroli V. filius illegitimus, 2. Octob.

Anno 1579.

Albertus Dux Bavariæ, 23. Octob.

Maximilianus, Comes Buſſovinus, 25. Decemb.

Anno 1580.

Henricus Rex Portugalliæ antea Cardinalis, 31. Januar.

Philippus Ludovicus, Comes ab Hanavu, & Keinech, Dominus in Munzelberg, 4. Febr.

Joannes Dux Holſatiæ, Chriſtiani tertii Regis Daniæ frater, ult. Sept.

Anna Regina Hiſpaniæ, Philippi regis conjux, filia Maximilioni II. moritur in Hiſpaniis, ubi nata fuerat, 25. Octob. F

Caſparus Jachetus, Dominus de Groſebeck, & Baro in Vveſemal regis Hiſpaniarum ærarii præfectus Hannoniæ moritur, 9. Novembris.

Anno 1582.

Pilippus Comes de Lippe, Spiegelberg. & Peremonde, ultimus familiæ, obiit in juventute, 11. die Febr.

Ferdinandus Toletanus dux Albæ obiit Lisbonæ, 12. Decembris.

Ottho ultimus Comes de Hoja, & Bruckuſen, mortuus 27. Febr. poſt cujus obitum Comitatus ille pervenit ad Duces Brunſuicenſes, & Luneburgenſes.

Anno 1583.

Philippus Baro à Vvinneberg, judex imperialis Cameræ, obiit Spiræ, 8. Auguſti.

Catharina regina Sveciæ, Joannis conjux, ſoror regis Poloniæ Sigiſmundi Auguſti, mortua 16. Sept.

Ludovicus Comes Palatinus Elector, mortuus 12. Octob.

Huma mater præſentis Sultani Muratæ, obiit 29. Novemb. anno 83. *Ex Reinero Reineccio*.

Georgius Erneſtus, ultimus princeps Henneburgenſis, mortuus 15. Decemb.

Ex tot enumeratis exemplis, quorum immenſus poſſet colligi numerus, apparet, menſibus hybernis plures, quàm æſtivis abripi mortales. G

Confirmat etiam hanc opinionem morbus, qui anno Domini 1580. totum ferè terrarum orbem peragravit, & ex oriente, ac meridie ad occaſum, & ſeptentrionem contendit, atque his in locis ſeptentrionalibus, & inferiori Germania, ac Dania in Octobri, Novembri, Decembri, graſſatus eſt, quo non pauci extincti ſunt. Affirmare etiam ferè auſim: Peſtilentiam prædictis magis menſibus, quàm aliis, præſertim locis Cymbricis, & civitatibus maritimis, ſeu Vandalicis, ſævire.

Plinius ſcribit *lib.*7. obſervatum eſſe ſuo tempore, à meridianis partibus ad occaſum Solis peſtilentiam ſemper ire, nec unquam ferè aliter, niſi hyeme, nec ut ternos excedat menſes.

Et veteres rectè dixerunt: Autumnum mortalibus eſſe lethiferum. Approbat id ſatis morbi genus, ſudor Gallicus dictus, qui maximè in Septembris viguit anno Domini 1529. Et exemplum hiſtoriographis notum, quod anno Domini 1348. Lubecæ ipſo die S. Laurentii, hoc eſt, 10. Auguſti, perierunt mille, & ſeptingenti homines ſpatio 24. horarum. Peſtilentiales item, & alii morbi, qui patrum memoria, ac noſtro ſeculo contigere. H

*Polybius lib.*9. ſcribit: Durante bello Romanorum adversùs Æquos, Senatorum quartam partem interiiſſe, amboſque Conſules, tribunos ferè omnes: Et primo plauſtris cadavera extra urbem exportata, deinde in Tyberim conjecta fuiſſe. Ac cœpiſſe eam luem circiter Calend. Sept.

Sabellicus narrat, circa tertium Genuenſium bellum cum Venetis, atrocem peſtilentiam exortam eſſe, eamque initium primum habuiſſe in Scythia. Deinde circa Pontici maris oram, & Helleſpontum graſſatam eſſe, & poſteà ferè totum Occidentem infeſtaſſe.

Autor Chronicæ Hieroſolymitanæ ſcribit; Quòd ſit orta plaga maxima mortalitatis in urbe Antiochia, ex qua primò venerabilis præſul de Podio, unus ex præcipuis, qui cum Godefrido ſacram militiam profeſſi ſunt, vitam Calendis A Auguſti finivit.

Et hęc adeò ſæviit, ut per ſpatium ferè ſex mentium, videlicet Auguſti, Septembris, Octobris, Novembris, Decembris, & Januarii, ſingulis ferè diebus centum, & quinquaginta, vel triginta ad minus ſpiritum exhalarint, ita ut illo ſemeſtris ſpatio utriuſque ſexus ſupra centum millia perierint.

Graviſſima fuit peſtilentia, quæ noſtris temporibus anno Chriſti 1564. Germaniam, & Galliam pervagata eſt. Et certè nulla domus fuit Baſileæ, quam non lues iſta corripuit. Et peſtis illa maximè ſæviit hybernis menſibus.

☞ *Vide infra Locum de Peſte.*

Addo & hoc, quod egomet, inquit, *Rantzovius*, ex multorum hominum obitu compertum habeo, quod gravi, & periculoſo morbo ſenes decumbentes, ut plurimùm animam reddere ſoleant, Luna in prima, vel ſeptima cœli domo exiſtente, rarò in decima, & quarta domo, nunquam ferè in reliquis. Si autem accidit, ut Luna ſit in aliis domibus, tunc hoc ſignum, in quo Luna verſatur, eſt in prima, decima, ſeptima, aut quarta nativitatis morientis. Quod pluribus exemplis à me, & aliis multoties eſt obſervatum.

B Idem etiam videtur aliqua ex parte affirmare *Plin.* ex Ariſtotelis ſententia, *lib.*2.*c.*98. Ubi dicit, nullum animal in Oceano Gallico, niſi æſtu recedente (ſcilicet ex Oceano in terram, ut ego intelligo) expirare, aut extingui: quod fit, cùm Luna tendit ad primam, & ſeptimam Domum, illaſque domos peragrat. Addit *Plinius* in homine illud compertum.

Aliqui volunt, quòd homines, qui nati ſunt creſcente Luna, pereant decreſcente, & ſic è contra, quod ego affirmare nolo: etiamſi habeam tria domeſtica exempla, in matre mea, & duobus propriis filiis, tamen una hirundo non facit Ver. Et qui aliqua contraria exempla etiam memini, aliis idipſum per experientiam diſcutiendum relinquo. Nam non à raris contingentibus, ſed ab iis, quæ plurimùm eveniunt, obſervationes conſtituere oportet.

* MORTIS GENUS IDEM, VEL SIMILE IN PARENTIBUS, ET FILIIS, vel ſucceſſoribus.

Hac de re hunc in modum ſcribit *in obſervationibus ſuis Aſtronomicis Henricus Rantzovius*, ubi cenſet, aliorum judicio ſuum hoc ſubmittendo; hanc ſimilitudinem cauſari à conſenſu Aſtrorum, quæ in ipſorum ortu ſociantur, & colligantur. Cujus quidem cauſæ ſufficientem loco præſenti non excutimus; quædam enim huc facientia à nobis dicta ſunt *in loco de*
C *Aſtrologia*: ſed ipſius duntaxat obſervationem adferimus. Ita enim ſe habent.

Sed hoc etiam admonere operæ pretium duxi, quod à majoribus accepi, ipſequemet deprehendi, quod nonnunquam ex Patribus deriventur morbi in filios, ita ut ferè ſimili genere ægritudinis afficiantur, ſæpe etiam circa idem ætatis tempus, & interdum pari mortis genere extinguantur, ſimileſque exitus ſortiantur, tam in annis Climactericis, quàm in reliquis. Et hoc præſertim in familiis animadverti poteſt, cùm earum aliquæ ſint longęvę, aliæ verò parum durabiles, aliæ παραφρένητιν, & mentis errorem, quaſi hęreditariam habeant, nonnullæ etiam fœdo, & tragico exitu pereant, ut poeta dicit:

Naturæ ſequitur ſemina quiſque ſuæ.

Et *Cicero*: Nonne vides & formas, & mores, & motus, ac pleroſque ſtatus effingere à parentibus liberos.

Et *Plinius Junior* de Cornelio Rufo ſcribit, illum tertio, & trigeſimo ætatis anno pedum dolore correptum eſſe, qui morbus illi patrius erat. Nam plerumque morbi quoque per ſucceſſiones quaſdam, ut alia, traduntur.

D Segebergæ nuper Fur ſuſpenſus eſt, cujus frater, pater, ac avus propter furtum laqueo ſtrangulati ſunt, & alibi his ſimilia accidiſſe audimus.

Majores etiam fuerunt in eadem opinione. Nam *Pauſanias* dicit, quòd omnes ex gente, & nomine Æacidarum divinitus oblata nece occubuerint. Cui *Juſtinus* addit; Pleroſque Æacidarum intra annum triceſimum defunctos eſſe.

David regnavit in Hebron annos ſeptem, & ſex menſes, 2. *Reg.*5. In Hieruſalem autem annos 33. 2. *Reg.*5. qui anni collecti faciunt 40

Salomon ſcribitur, regnaſſe annos 40
& vixit annos 59

Jeroboam filius ejus, vixit 58. 3. *Reg.*4.

Nepos ejus Aſa, regnavit annos 40. & multis putant, illum ad regnum perveniſſe anno 19. ita ut tantum vixerit 59

Joſaphat filius hujus, rex in Juda moritur anno ætatis 60 E
Nam regnum adeptus eſt anno ætatis 35. regnavit 25. annos, qui anni collecti faciunt 66

*Agathias lib.*4. inter alios Perſarum reges enumerat etiam Nerſen, & illum regno præfuiſſe annos 7
& menſes 9. ejuſque filium Miſdatem in principatu ſucceſſiſſe, patriſque hæredem effectum, non ſolùm potentia, ſed annorum etiam, & menſium æqualitate, & ſpatio pari. Et admiratione dignum eſſe ſcribit, patri, filioque annos, menſeſque Imperii fuiſſe pares.

Trecenti ſex Fabii omnes patricii, omnes unius gentis, ad unum omnes uno die cæſi ſunt, teſte *Livio*.

Plutarchus ſcribit, tres Fabios ad Brennum ducem Gallorum miſſos, quorum cùm unus dictus Ambuſtus interfectus eſſet, cæteros cum fratribus ipſius contra Brennum tribunos militum electos eſſe, & cum eo prope flumen Alliam in plenilunio circa Solſtitium æſtivale prælio decertantes periiſſe, quo die ante quoque ingens Fabiorum accepta clades fuerat, ex qua familia trecenti, ut jam dictum eſt, fuerant ab Hetruſcis cæſi.

Paterculus deſcribens pugnam Vari cum Arminio F Cheruſcorum Duce, inter alia hæc profert, Duci Varo plus ad moriendum, quàm ad pugnandum animi fuiſſe. Quippe paterni, avique exempli ſucceſſor, ſeipſum transfixit. Ex quo conſtat, quòd avus, pater, ac filius ſeipſos interfecerint.

Cn. Pompejus Strabo, pater Pompeii Magni, fulmine ictus periit: ipſe Pompejus, cùm poſt pugnam Pharſalicam ad Regem Ægypti maximis à ſe beneficiis affectum confugeret, in navi, antequam portum ingrederetur, eſt interfectus. Ejus filius natu major in Hiſpania periit, quemadmodum Minimus in Aſia. Ita morte violenta extra patriam extincti ſunt avus, pater, & filii, ac longè diſſitis locis ſepulti. Quemadmodum etiam A. Pompejus ſubito è vita deceſſit, cùm in æde Jovis Capitolini ſacra feciſſet.

Duo Cæſares, Prætor, & prætura perfunctus Dictatoris Cæſaris pater. Hic Piſis examinatus, Ille Romæ dum calciantur matutino tempore teſte, *Plinio*.

Helvidiæ ſorores ambæ à partu, cùm filias enixæ eſſent, obierunt ſuperſtitibus filiabus, ut *Plinius Junior in Epiſt. ad Cerealem* refert.

Theodoſius Imperator Conſtantinopol. vixit annos 49
menſes 3. dies 19.

Honorius filius Theodoſii vixit annos 49
menſes 11. dies 7.

Cælius Arcorius avus Auſonii Poetæ, vixit annos 99 G
Julius pater Auſonii vixit ſimiliter annos 99
ut conſtat *Ex Epicediis Auſonii*.

Ottho II. & Ottho III. ambo in juvenili ætate ad imperium pervenerunt, ambo vix 28. ætatis annum compleverunt. Ottho II. ex telo infecto aut veneno, ut nonnulli ſcribunt. Sic etiam filius Ottho III. à Creſcentii vidua veneno ſublatus, periit pater 8. Decemb. Filius 28. Januarii. Nomen, dignitas, conditio, ætas, ac genus mortis eadem in his fuerunt, & interſtitio 50. dierum in hyeme ambo extincti, cùm pater, ac avus horum, nomine Ottho primus, & magnus Imperator fuerit.

Ottho, poſt Ottho, regnavit tertius Ottho.
Spangemberg.

Habemus etiam exemplum in familia regum Daniæ.

Adolphus V. dux Sleſuvicenſis, & Holſatiæ comes, avunculus Chriſtierni primi Daniæ regis, cujus ope à proceribus Regni electus eſt, & ad Comitatum Holſatiæ, mortuo Adolpho, jure emptionis pervenit, præfuit ditionibus ſuis ultra H annos 32. vixit annos 56
Gubernare incepit annum agens vitæ 24

Chriſtiernus ex ſorore Adolphi natus, primus Rex Daniæ, Norvegiæ, ac Succiæ, regno præfuit Danico annos integros 33. vixit annos 56
in regem Daniæ electus, cùm ageret annum ætatis 24

Joannes Rex Chriſtierni filius præfuit, ut pater, regno annos 32. vixit annos 58
Incepit gubernare annos natus 25

Chriſtiernus III. Friderici filius præfuit regno à coronatione annos 22
Ab electione verò 24
E vivis exexceſſit anno ætatis 56

Joannes Dux Holſatiæ, Friderici filius, Chriſtiani III. frater,

frater, præfuit etiam ducatibus ultra annos: 32
A obiit anno ætatis 59
Gubernationis initium fecit ætatis ſuæ anno 27
Fridericus Rex Daniæ, ac Norvegiæ, regni habenas ſuſcepit, anno Chriſti 1559
Annos habens. 24
& aliquot menſes.
Egit annos ſalutis 1585. ætatis ſuæ annum 51
Regno feliciter præfuit annos ferè 26

Eſt & animadverſum, quod multi Reges Daniæ regno præfuerunt ultra annos 30. aut circiter, ut Ericus Rex Daniæ, Dux Pomeraniæ, Margareta filia Vvoldemari, Vvoldemarus Chriſtophori filius, Ericus Erici filius, Vvoldemarus primus, Vvoldemarus ſancti Kanuti filius: Ericus Chriſtophori filius, Sueno Kanuti Magni ex ſorore nepos, Kanutus Magnus: Et adhuc plures.

Ludovicus Rex Franciæ IX. *Cominæo* referente dicere ſolitus fuit: Galliæ Reges à multis temporibus ſexageſimum ætatis annum non exceſſiſse, quod etiam hiſtoriæ teſtantur, Ipſemet Ludovicus vix *61*. attigit. Poſteriores autem reges omnes uſque in hunc diem hanc ætatem non ſunt aſſecuti.

B Duces aliquot Auſtriæ, & Reges Ungariæ, ac Bohemiæ, aut veneno, aut in bello, eadem ætate ferè perierunt.

Albertus II. dux Auſtriæ habuit filiam, quæ genuit ex Domino *Rapelſtein* filium, qui intoxicatur anno ætatis 18 *Cuſpinianus*.

Albertus IV. dux Auſtriæ, Alberti II. Romanorum regis pater, cùm Marchionem Moraviæ, oppugnaret, accepto lethali poculo dyſenteria in mortem ſolutus eſt. *Cuſpinianus*.

Ejus filius Albertus II. Sigiſmundi gener, pater Ladiſlai, Rex Ungariæ, Bohemiæ, imperator, ac dux Auſtriæ, in ſolutionem ventris etiam incidit, & non ſine ſuſpicione veneni periit, cujus eſt dictum: O monſtroſa fortuna! uno anno tria regna conſecutus ſum, divinans ſibi vitæ finem inſtare. Nam unum annum, & aliquot menſes regnis præfuit.

Ladiſlaus Rex Ungariæ, ac Bohemiæ, præcedentis Imperatoris Albertis filius poſthumus, cùm ſponſam Magdalenam regis Galliæ filiam expectaret, veneno periit intra horas *36*. ſanus, vivus, & mortuus fuit anno ætatis. 18

Uladiſlaus Junior, rex Ungariæ, ac Poloniæ, ad Varnam à Turcis interfectus eſt, anno ætatis 21.

C Ludovicus ultimus, rex Ungariæ Uladiſlai Caſimiri filius Turcas fugiens, in palude mortuus eſt inventus, an. ætat. 71. Sephanus Broderith, hujus Ludovici Procancellarius.

In Scotia fuerunt quinque reges ſibi invicem hereditario jure ſuccedentes ex una familia, nomine Stuart, Jacobi dicti: Horum nonnulli in juventute capti, deinceps liberati, omnes ferè in bello citrà eandem ætatem perierunt, excepto Jacobo V. ultimo, qui moto bello ab Anglis ſuperatus, & accepto nuncio de obitu duorum filiorum, qui ambo uno die in diverſis locis peſte extincti erant, mœrore periit. Quomodo autem Rex Henricus ex eadem familia noſtro tempore uxoris inſtinctu anno Dom. 1567. interemptus ſit, omnibus notum eſt, Maria uxor ejus filia Jacobi V. paulò poſt capia eſt, & capite truncata per ſummum ſcelus. Et cùm Scoti centum, & quinque reges numerant, ex his quinquaginta aut in bellis cecidiſse, aut à proceribus regni peremptos eſse, ex annalibus ipſorum colligitur.

Præterito anno contigit in Holſatia in nobili familia Alveldica, ut Mater, filius, & filia in una ſeptimana morerentur,
D & uno die in avitis monumentis deponerentur: cùm tamen diverſis locis obierint.

Illuſtriſſima Calabriæ duciſſa Hippolyta Sfortia, unà cum filio ſuo Domino Petro ægrotare cœpit, & eodem hora affligebantur ambo continuè. Et, quod plus eſt, matre cibum appetente, filius quoque eum poſcebat, & ſemper in illa infirmitate ambo eadem appetebant, neutro interim de alterius affectu quicquam ſciente.

Aurantii aliquot principes ordine ſe ſubſequentes, & Naſſaviorum aliquot comites bombardis ſunt interfecti. Primo Philibertus Aurantii prorex Neapolitanus Caroli V. in obſidione Florentina globo eſt trajectus.

Deinde ex ejus ſorore nepos Reinerus Naſſavius Aurantii princeps obſidens Fanum Deſiderii globo è muris exploſo ictus, occubuit.

Tertio etiam Guilhelmus Naſſovius dicti Reineri patrui filius, & princeps Aurantii, à Rege Cathol. proſcriptus, Anno 1584. menſe Junio die 30. tribus plumbeis globulis, è parva E bombarda à Burgundione nobili emiſſis vita privatus eſt. Quemadmodum etiam conſtat, ante aliquot annos fratres ejus Henricum, Adolphum & Ludovicum Naſſovios in præliis Belgicis interfectos eſſe, quos multi etiam opinantur bombarda trajectos eſſe.

Adolphus etiam ex eadem Naſſavica familia Imperator, in conflictu cæſus, periit. Et Philippus Naſſaviæ Comes, in Suſatenſis Vveſtphaliæ oppidi obſidione pila ænea confoſſus perhibetur. *In Chronicis vrbis Lippiæ*. Et ejuſdem familiæ Comes in conflictu Papienſi ex parte Regis Galliæ ſphærula ictus occubuit, perhibente *Sebaſtiano Franck in Chronicis ſuis*.

Thomas Haveretus Dux Norfolciæ, Majeſtatis læſæ accuſatus annos 1572. Londini, cum duabus ejus propinquis ſecuri fuit percuſſus à Regina Angliæ. Eodem genere ſupplicii, & ob eandem cauſam Pater, avus, ac Proavus ejus ſunt affecti. Et quintus, anno 1585. ſimiliter capite plexus, periit. Ita, ut quinque ejus familiæ, ſibi ſuccedentes, eodem genere mortis fuerint oppreſſi, *teſte Buchanano*.

Inter exempla enarrata Vitelliorum in Italia, 4. Fratrum caſus, & exitus, quo modo miſerabili, ſed diverſo genere mortis omnes conciderint, commemorare lubet, ex *Jovio*.

Joannes ſiquidem natu Maximus ad Auximum in oppu- F gnatione, tormento diſcerptus interiit.

Alter Camillus in Apulia Cicellum oppidum capere contendens molari lapide ſupernè dejecto eſt oppreſſus.

Paulus Vitellus perfidiæ accuſatus, vir inſons captus, & ſecuri percuſſus eſt.

Vittellocius Vitellius cum Paulo Urſino ſocero à Cæſare Borgia eſt ſtrangulatus.

Hi ſine dubio congruentes ſiderum poſitus, ac influentias calamitoſam mortem efficientes habuerunt.

Similis eſt de Mauritio Imperatore hiſtoria, cujus uxor, tres filii, & filiæ, demum infans, quem lactantem nutrix occuluerat, ne tota Mauritii ſtirps interiret, & ſuum filium pro alumno dabat.

Ac tandem ipſe Mauritius Cæſar, ſecuri truncatus eſt, jubente Phoca Imperatore. Qui fera hac crudelitate nondum ſatiatus, poſteà, pro Theodoſio ad Coſroen miſit, & occidi fecit. Et Petrum Mauritii fratrem, filiamque Germani, & in univerſum omnes Mauritio ſanguine junctos interfecit. Ita *Cuſpinianus ex Joannis Monachi, & Pauli Diaconi hiſtoria*.

Georgius Cedrenus Græcus auctor, Anno, inquit, quinto, Phocas multos Mauritii Amicos necavit, & cremavit: Conſtantiam cum tribus filiabus in portu Eutropii: ubi & Mauritius fuerat occiſus, capitibus truncavit, multos quoque inſignes viros de palatio, & inferioris ordinis innumeros interfecit. G *Liber de Antiquitatibus Urbis Conſtantinopolitanæ. Rubrica. quarta*. eandem hanc hiſtoriam ita commemorat.

Phocas Tyrannus inſurgens, cepit vivum Mauritium Imp. Conſtantiamque Reginam ipſius, & quinque liberos maſculos, & tres filias, & ſuſtulit primùm tyrannus pueros, deinde uxorem, poſtremo ipſum Mauritium, & ſepelierunt ſimul omnes in uno ſepulchro, poſteà ſcripſerunt ſupra Elogium, & poſuerunt ſuprà in tabula, quę videtur in hodiernum uſque diem, ſic:

EPIGRAMMA IN MAURITIUM, CONJUGEM, ET LIBEROS CÆSOS.

O ego mille modis Regum miſeranda duorum
Mauritii conjux filia Tiberii.
Edocui Regina ſatis, fœcundaque mater
Quàm ſint multorum commoda ſceptra Ducum.
Militis infidi jaceo, populique furore,
Et mecum conjux, progenieſque jacet. H
Næ miſeræ Niobes ego ſum vitale cadaver!
Plurane Ciſſæis plura Jocaſta tulit?
Eſto jure Pater, cui pignora parva necantur?
Humani prorſus neſcia turba doli.
Non jam Roma meis carpes à frondibus umbram,
Eruta Threycio ſtirps Aquilone jacet.

Niceph. Calliſt. ſcribit hiſtoriam hanc *l. 18. c. 41. Hiſt. Eccleſiaſt.* & *Suidas in collect.* Sed hic paulò aliter. Non vocatur etiam Regina Conſtantia, ſed Conſtantina apud Nicephorum.

Turcicorum quoque Imperat. Filii, Fratres, ac Nepotes ante aliquot ſecula, ut hiſtoriæ rerum Turcicarũ manifeſtè teſtantur, & nos meminimus, à parentibus, vel fratribus ferè omnes ſunt ſtrangulati, vix uno aut altero elapſo, qui tamen paulò poſt etiam violenta morte obierunt: ſic etiam Imperatorum non

nonnulli violenta morte ſunt necati: ut Orcanes Imperator
A II. in conflictu adverſus Tartaros occiſus: aut ut alii ſcribunt in Pruſſiæ oppugnatione ſagitta ictus periit. Hic fuit avus Bajazetis.

Amurathes primus, Imperator III. à ſervo dominum ſuum vindicante confoſſus eſt. Hic fuit pater Bajazetis.

Bajazethes I. ejus nominis, IV. Imperator captus à Tamerlane Scytha ferrea cavea incluſus vitæ diem clauſit. Hic fuit nepos Orcanis, ita ut avus, pater, ac filius malo lethi genere fuerint ſublati.

Amurathes II. Turcarum Imperator 7. propter Scanderbergii felicitatem indignatione correptus, in rabiemque verſus, ſibi ipſi manus præmordiſſe dicitur.

Bajazethes II. Imperator 9. à Selymo filio per Judæum medicum veneno necatus eſt. Pauci verò tantum Imperatores naturali mortis genere ſunt extincti, ita ut Ottomanorum familiæ, & præſertim eorum, qui ad imperii dignitatem non evehuntur, proprium videatur, violenta morte perire.

MORTIS ALIENÆ COGNITIO.

☞ *Cognitionem hîc alienæ mortis humanam, & naturalem*
B *conſideramus. De præcognitione, vel propriæ, vel alienæ, ſub loco Divinationis. Item ſuprà egimus.*

CERTA.

☞ *Ex præcedentibus Titulis huc quædam: quatenus & Cauſa, & Genus mortis in confeſſo eſt.*

INCERTA. Vel quia

Genus mortis incertum.

Hylas, Herculis miniſter circa Arganthonium Bithyniæ (imminet is mons Pruſiadi) aquatum egreſſus, ignoto periit caſu. Hunc dum Hercules ſollicita inveſtigatione requirit, ſeruſque nimis ſe ad navem recipit, Jaſon, Minyæque, longioris moræ tædio digreſſi, procul inde abeunt. Ipſe diu terras pervagatus, cùm in ſui admirationem locorum accolas vertiſſet, inter alia vetuſta erroris illius monumenta conſtituiſſe fertur, ut quotannis locorum indigenæ per ſylvas, & montes vagi lymphatico curſu Hylam clamitarent. *Sab. lib. 5. En. 1.*

Uulgò ajunt, Orphæum à Mænadibus laceratum, quòd viros ſtudio philoſophiæ ad ſe pertraheret. Alii volunt fulmine ictum concidiſſe, quod initiorum arcana profanis, & rudibus hominibus tradidiſſet. Eſt & illud memoriæ proditum, uxore mortua veniſſe illum Aorrhoum, in Theſprotidem, quod ibi pervetus eſſet per umbrarum evocationem ora-
C culum. Ibi cùm Euridices animam adeſſe putaſſet, & ſua ſe opinione falſum reſpiciens animadvertiſſet, ultrò ſibi ipſi mœrore confectum manus intuliſſe. *Pauſanias in Bœot.*

Anno ſeptimo poſtquam Æneas in Italiam venit, bellum eſt à Rutulis reparatum, Mezentio, & Hetruſcis in ſocios aſcitis. Tum haud procul à Lavinio acri prælio commiſſo, fortunaque adhuc neutri inclinante acies noctis interventu dirimuntur, ſuitque pugna diei hujus extremum Æneæ humanorum operum: incertum, quo caſu fuerit abſumptus, nulli mortalium in terris eſt viſus amplius. Multis perſuaſum fuit proximo fluvio ſubmerſum, ubi poſteà illi templum eſt conditum. *Sab. lib. 7. Enn. 1.*

De morte Romuli, regis Rom. non una inter ſcriptores eſt opinio. Sunt, qui tradunt, eum, cùm fortè ad Capreæ paludem concionem haberet, ſubita procella cum nimbo orta, è concionis conſpectu ablatum, nuſquam in terris amplius extitiſſe. Sed propiora vero ſunt, quæ alii ſcribunt, à primoribus eum interfectum, corporeque in minutiſſima fruſta diſsecto, occultè ſub veſtibus à ſingulis per partes aſportatum. Quidam, novos cives ejus
D parricidii auctores fuiſse memorant, mediaque tempeſtate cædis occaſionem arripuiſse. *Sab. lib. 3. En. 2. ex Plutarchi Romulo.*

Tullo Hoſtilio Romæ regnante, gravis peſtilentia domi, militiæque invaluerat, multique utrobique vulgò moriebantur. Tum demùm Numæ pax, & religio cœpta vulgò ad deorum iram placandam deſiderari: ad quæ ipſe quoque rex repentè converſus, cùm occulta quædam Elicio Jovi faceret ſacra, quia nihil his ritè ab eo ageretur, non ſolùm non ſpem ullam cœleſtem impetravit, ſed ſollicitati numinis ira ictus fulmine, cum tota domo conflagravit. Id tum vulgò eſt creditum. Verùm ſcio, multis, quod propius vero eſt, perſuaſum fuiſſe, eum humana fraude periiſſe, Martii Anci, qui poſt eum rex fuit, inſidiis oppreſſum, ut cum procelloſo die rex domi ſacra faceret, ſit ille regiam cum paucis ingreſſus, ibique Hoſtilio cum uxore, & liberis interfecto domum incenderit. *Sab.* E *lib. 4. En. 2.*

L. Clœlii mors incerta. ☞ *Vide Tit. infrà.*

P. Scipio Carthaginis, & Numantiæ everſor, cùm ſeſe Triumviris agrariis magna cum populi indignatione objeciſſet, in lecto ſine vulnere noctu mortuus eſt repertus. Exiit non unus de ejus morte rumor. Fuerunt, qui Corneliæ Gracchorum matris fraude extinctum crederent, quæ illi venenum dederit, ne Tiberii filii lex per eum ſolveretur: Sempronia, quæ Scipioni erat matrimonio locata, materni conſilii haud ignara. Erat quidem Sempronia deformis, & ſtoliditate quadam inſignis, & ob eam rem Scipioni parùm grata, ita ut neque illam diligeret, neque ipſe ab ea diligeretur. Plerique peſuaſum habuerunt, eum ſua ſponte vita deceſſiſſe, quod quæ de antiquatione legis ab initio pollicitus fuiſſet, videretur ſibi præſtare non poſſe. Alii ſervorum judicio, qui ſunt poſteà quæſtioni adhibiti, compertum fuerunt, ab exteris quibuſdam, & ignotis, qui noctu domi delituiſſent, eum necatum, nec id palàm dicere auſos, ob populum iratum, & ejus cædis conſcium. Cadaver ejus oculis fuit omnium expoſitum, præbuitque corpus aſpicientibus facti ſuſpicionem, & ſenſum. Facti calumnia magna ex parte in Fulvium Caii Gracchi in Tribunatu collegam, & amicum recidit, Scipionis hoſtem, qui eodem die Scipio- F nem pro Roſtris proſciderat convitiis. Neque verò exors Cajus ſuſpicionis fuit. Facinus autem adeò nefandum in virum principem, & ſummum civitatis conceptum, impunitum manſit, neque fuit de eo acta quæſtio, ſiquidem interpellavit, & oppreſſit plebs cognitionem, Cajo metuens: ne ſi de cæde illius inquireretur, noxæ comperiretur affinis. *Sab. lib. 1. Enn. 6. ex Plut. Cajo, & Romulo.*

Mors Afranii Dextri conſulis incerta. *P. Ærodius ex Plinio Nepote lib. 8. Epiſt.*

Tiberius Imper. periit in Campaniæ ora: in villa Lucullana, anno vitæ 8. & 70. cum tres, & viginti imperaſſet. Cauſa mortis incerta. Sunt, qui putent, venenum ei à Cajo datum, lentum, atque tabificum. Alii in remiſſione fortuita febris cibum deſideranti negatum: nonnulli pulvinum injectum, cùm extractum ſibi deficienti annulum mox reſipiſcens requiſiſſet. *Seneca* eum dicit, intellecta defectione, exemptum annulum quaſi alicui traditurum, parumper tenuiſſe, dein rurſus aptaſſe digito, & compreſſa ſiniſtra manu, jacuiſſe diu immobilem: ſubitò vocatis miniſtris, ac nemine reſpondente, conſurrexiſſe, nec procul à lectulo deficientibus viribus concidiſſe. *Suet.*

Jovinianus Imp. è Perſide rediens, cum Dataſtanam acceſſiſſet, qui locus Bithyniam diſtinguit à Galatis, nocte exanimatus inventus eſt. Cujus mortis varia fama fuit. Alii recenti calce cubiculi illiti ferre odorem noxium nequiviſſe putarunt. G Quidam extuberato capite periiſſe, ſuccenſionem prunarum immenſa. Nonnulli poſt diuturnam famem ex colluvione ciborum avida cruditate diſtentum. Sunt, qui ſcriptum reliquerunt, ipſum recentes fungos venenatos comediſſe. Alii tradunt, ſeſe multo, & meraco vino obruiſſe: & ita in apoplexiam incidiſſe, cum ſeptem menſibus imperaſſet, anno ætatis triceſimo, & tertio à Valentiniano in Divos relatus. Ejus corpus Byzantium delatum, in Apoſtolorum templo conditum eſt. *Cuſpin. Sigon.*

AUCTOR MORTIS INCERTUS.

L. Clœlius Tarracinenſis, homo non obſcurus, cùm cœnatus cubitum in idem conclave cum duobus adoleſcentibus filiis iſſet, inventus eſt manè jugulatus, cum neque ſervus quiſquam reperiretur, neque liber, ad quem ea ſuſpicio pertineret: id ætatis autem duo filii propter cubantes ne ſenſiſſe quidem ſe dicerent, nomina filiorum de patricidio delata ſunt. Tamen H cum planum judicibus eſſe factum, aperto oſtio, dormientes eos repertos eſſe, judicio abſoluti adoleſcentes, & ſuſpicione omni liberati ſunt. *Cicero pro Roſcio Amerino.*

P. Scipio Africanus, quia Tiberii Gracchi cædem probare viſus eſſet, tanquam pernicioſus civis jure fuiſſet occiſus; adeò id indignè tulit populus, ut concionanti illi, quod nulli acciderat, obſtrepuerit multitudo. Hinc primum odium à plebe eſt Scipioni ortum. Mox Triumviris agrariis objectus, eò uſque, ut *Livius, & Appianus* ſcribunt, in eum odia exarſerunt, ut cùm incolumis domum ſe veſperi recepiſſet, tabulamque penes ſe locaſset, noctu aliquid ſcripturus, quod ad populum poſtridie diceret, ſine vulnere mortuus ſit poſtridie in lecto repertus. *Sab. lib. 9. En. 5. lib. 1. Enn. 6.*

Julianus Imp. apoſtata (deſciv erat enim, cùm eſſet Chri- **A** ſtianus, à fide noſtra) qui tanto Chriſtianos habuit odio, ut eis literarium exercitium interdixerit, bello adverſùs Parthos ſubita ſagitta per ignotum auctorem emiſſa transfoſſus eſt. ☞ *Vide Tit. Perſecutorum.*

Georgius Maniaces tyrannidem moliens, fuſis Stephani ab Imp. Monomacho miſſi copiis, cùm jam ab univerſis Imperator ſalutaretur, ſubitò equo delapſus expiravit, non extante vulneris auctore, quod in pectore lethale acceperat. *Cedrenus.*

Ludovicus, Caroli Calvi F. inter venandum aprum premens venabulo, intorto aliunde telo transfigitur *Cuſpin.*

MORTIS INSTRUMENTA UT EXTRA CORPUS EXISTUNT.

Qui periere,

Fulmine, Igne cœleſti. ☞ *Videatur Locus de Fulmine.*

GRANDINE.

☞ *Conſule locum Fortuitorum malorum. Illic Paupertatis, hìc ut Mortis efficiens, vel ſaltem inſtrumentalis cauſa Grando conſideratur.*

Cùm quinque Reges Amorræi Gabaon urbem obſediſſent, **B** eo quòd fœdus cum Joſue feciſſent, Joſue à Galgalis caſtra movit noctu, & ex improviſo eos aggreſſus, uſque ad Axecam, & Macedam concidit. Cùmque illi fugerent, Dominus in eos ingentes de cœlo lapides dejecit, quibus plures perierunt, quàm ferro. *Joſue cap.* 10.

Saraceni Conſtantinopolim obſidentes, ſub Leone Iſauro, fame, frigore, bello, & peſte confecti fuere: ſed & igneæ grandinis tempeſtate mare ebulliens, naves eorum omnes præter quinque abſumpſit: anno Domini 719. & 720. *Sigeb. Paul. Diac. lib.*21. *rerum Rom. & lib.*6. *cap.*14. *de Longobardis.*

Sainus regis Perſarum Choſrois dux, integro ſuo exercitù in Theodorum Heraclii fratrem incidens: ad pugnam ſe parabat. Qua conſerta, impetratum eſt Dei auxilium, ita ut grando inopinata in Perſas deferretur, multoſque eorum feriret: cùm interim omnis tempeſtatis expers eſſet Romanus exercitus. Fuſi eo prælio ſunt à Romanis Perſæ, Magnaque clade affecti. *Dedr. & P. Diac. lib.*18. *rerum Rom.*

Sub Valente Imp. anno ſal. 371. Conſtantinopoli delapſa grando adeò magna eſt, ut manum globus unus impleret, & lapidibus ſimilis eſſet. Scribit auctor Faſciculi temporum, grandinem eam tum homines, tum jumenta interfeciſſe: eam- **C** que per iram Dei immiſſam multi tum affirmarunt, quia Valens Eccleſiaſticos multos, Eudoxio communicare nolentes in exilium egiſſet. *Socr. l.*4. *c.*10. *Hier. in Chron. Paul. Diac.*

Anno Domini 671. tempeſtas magna tum Hominibus, tum Beſtiis nocumento fuit. *Paul. Diac. l.*19. *rer. Rom.*

Grando in Galliis pecora, & nonnullos homines interfecit, anno Domini 825.

NIVE.

Græci, qui Cyro militaverant, per Armeniæ montes redeuntes, ſummo in periculo fuere, parumque abfuit quin obruerentur omnes. Turbato enim primùm aere rara nix ſenſim è cœlo deſcendere cœpit, ita ut nullo incedentibus impedimento eſſet. Mox perflante, atque invaleſcente vento jam denſior aſſiduè magis, ac magis ruere, ſolumque altè conſternere, adeò ut brevi contectis locis omnibus, neque viarum calles, nec ulla prorſus loci, regioniſque ſpecies, aut ſitus proſpici daretur: denſitas quinetiam cadentis nivis lucem, proſpectumque circum omnem occuparet. Quo caſu exanimati milites, quid caperent conſilii, prorſus incertum habe- **D** bant: nam neque reverti ad perniciem vellent, neque procedere propter nivium multitudinem poſſent. Exacerbante magis, & creſcente tempeſtatis ſævitia, ſuperirruere cœpit nova ventorum vis, flatibus violentiſſimis, cum denſiſſimo grandinis imbre cuncta concutiente. Itaque corpora in terram demittere omnes, vultuſque protegere coacti ſunt. Cùmq; progredi atrocitas mali minimè ſineret, quo quiſque loco deprehenſus fuerat, eodem conſiſtere oportuit. In ſumma rerum omnium difficultate, & penuria poſiti, diei illius, noctiſque ſequentis aſperitatem, ſævitiamque toleraverunt. Sub dio corpora detecta obiicientes, rigebant obſtricta gelu ex alto cogente membra, nec quietis nocte illa quicquam fuit, quòd urgentis mali vi ſollicitos omnes reddebat. Aliqui incenſo igne vitam eo præſidio tueri: nonnullis cuncta præſidii, opiſve ab ſemet petendæ adminicula ſunt adempta, quibus extrema membrorum contabuerunt. Ubi nox præteriit, plurima jumentorum multitudo frigore enecata comparuit: multi etiam viri extincti inventi ſunt: multis ſpiritus, ſenſuſque vegeti aderant, ſed coacta gelu membra movere non licebat. **E** Aliis occurſus nivis aciem videndi obtuderat: alios penitus excæcaverat. Paulùm progreſſi, in villas, & vicos evaſere rebus neceſſariis refertos. *Diod. lib.*14. *Bibliot.*

IGNE NECATI.

☞ *Vide Locum de Igne. Ubi & varia mortis genera per ignem, & Inſtrumenta ignita.*

AERE, VENTO NECATI.

☞ *Aer officit qualitate ſua tum manifeſta, utputa æſtu vel frigore (de quibus ſub Tit. Æſtu, Frigore mortui) tum occulta, de qua ſub* Tit. Peſtilentiæ. *Officit quoque ſuo motu vehemente, tum blando quidem, ſed non conſueto.*

Iſaacius Imp. Conſtantinopolitanus à fratre ingrato Alexio, quem prius à Turcis captum magno redemerat, nihil minus expectans comprehenditur, luminibus privatur, arctamque in cuſtodiam coniicitur. Poſtmodum à Venetis, & Francis e carcere liberatus, aeris mutationem repentinam non ferens, morttus eſt.

FUMO, VAPORE.

☞ *Vide Tit. Suffocati fumo.* **F**

Jacobus Philippus Cærnuſcus Mediolanenſis civis cloacam in corte Soli torrido expoſitam concamerari curabat, fornicibus extructam, quæ ad aquam uſque ſcaturientem deſcendebat. Ubi perfecta eſſet, ut fornix conſolidaretur, concludi juſſit. Poſt viginti dies aperuit, ut lignei arcus extraherentur. Conductor ubi ad medium ſcalæ pervenit, concidit mortuus. Dominus & ipſe deſcendit, & ſtatim concidit. Adſtantes tertium immittunt, qui cùm in medio ſcalæ eſſet, ubi ſub fornice caput eduxit, ſtatim mortuum concidit, concidit & quartus, Quintus vocatus Mattus, hoc eſt ſtolidus, vir admodum robuſtus, deſcendit, ſed caput non ſubmiſit fornici, uncoque extraxit unum è mortuis. Inde factus audacior deſcendit eodem, ut caput conderet, ſtatimque corruit. Hunc ſtatim extractum adhuc ſpirare deprehendentes, paulatim revocaverunt ad vitam, mutus tamen ad ſequentem ortum Solis manſit. Interrogatus à Cardano, ſolùm quod deſcendiſſet, recordabatur. Detecta eſt cloaca mandato magiſtratuum. Tum ex ore antri aqua inſpiciebatur. Canem fune immiſerunt, ſemimortuus extractus eſt. Quidam Baſiliſcum ineſſe putabant. *Card. de rerum var. lib.*1. *cap.*9.

Lacharellæ, villa propè Mediolanum X.M.P. cùm ſepeliretur anus, invenerunt duas arcas pannis, linteiſque plenas, annis jam propè XXX. bellorum metu abſconditas. Quas cum aper- **G** tas curioſiùs requirerent, nihil incorruptum invenere. Cæterùm quoquot interfuerunt, aut quæ recondita arcis fuerant ſeu tunc ſeu etiam pòſt tractavere, intra triduum mortui ſunt. *Idem.*

AQUA NECATI.

Submerſi.

☞ *Vide Tit. ſuffocati aqua.*

Ambuſti fervente aqua.

Democles puer dubium majore pudicitia, an forma pulcriore, cum à Demetrio Poliorcete ad ſtuprum ſollicitaretur, neque vim tyranni poſſet effugere, ſe in proximum aquæ ferventis lebetem præcipitem dedit. *Plut. in Demetrio.*

Quidam imperio inſidians, ab Henrico VI. Imp. in aqua fervente coctus, ferculi loco ſuis remiſſus eſt. *Nicetas lib.*2. *de rebus Alexii Angeli.*

VINO.

☞ *Vide Tit. Potu vini necati.*

OLEO FERVENTE. **H**

☞ *Vide Tit. Pœna adulteratorum monetæ.*

Teſtes duo falſi ab Hulderico Vvaguer caupone Viliſſovienſi corrupti pecunia adverſùs Ægidium Spilmannum civem Bernenſem, oleo fervente à Bernenſibus exuſti fuerunt. *Stumpfius lib.*7. *Helvetiæ.*

PICE.

Pice quoque torquebant Græci corpora Hominum. Hinc καταπιττῶν, cruciatu illo, & ſupplicio afficere. Id etiam intellexit *Lucretius*, cùm pœnas mortalium, tormentaque brevi exponens, inquit.

Verbera, carnifices, robur, pix, lumina, tædæ.

Nec non *Plautus in Captivis*, cùm inducit Ariſtophontem refellentem aſtutam vocem ſervi, qui dixerat in eum: Atra bilis agitat hominem: ait enim.

At pol te, ſi hic ſapiat ſenex,
A *Atra fax agitat apud carnificem, ac tuo capiti illuceat.*

Plato in Gorgia etiam meminit. *Victorius lib.*8. *Var. lect. c.*24.

Heraclides Ponticus, cùm de diſcordiis Mileſiorum, inteſtiniſque malis ejus civitatis loqueretur, narrat divites peſſimè tractaſſe plebem, ut ulciſcerentur dolorem ſuum, victoriam adepti de illa, adeòque μετὰ τῶν τέκνων καταπιττῶσι, ſupplicio picis affeciſſe. *Victorius lib.*8. *Var. lect. c.*14.

TERRA. NEMPE.

Hiatu terræ vivi abſorpti.

Chores, filius Aminadab, è tribu Levitica, Dathan, & Abiron, cùm inſurrexiſſent in Moyſen, & Aaronem, excitaſſentque populum ad auferendum huic ſacerdotium, illi principatum, protinus (ut ſcribitur *Numer. c.*16.) dirupta terra, tum tabernaculis ſuis, & univerſis opibus ſunt abſumpti, deſcenderuntque vivi in infernum.

Trophonius, & Agamedes, Ergini Minyarum Regis Ff. (aliis Apollinis) Delphis Apollini templum, & Hyriæo ærarium erexerant. In ejus pariete lapidem unum ſic collocarant, ut extrorſum eum, cùm vellent, adductum eximerent. Quoties itaque libitum eſſet, clàm introeuntes, aliquid depoſitæ pecu- **B** niæ auferebant. Mirante id Hyriæo, præſertim, cùm & claves, & ſigna cætera incorrupta cerneret, pecuniæ tamen numerum imminutum videret, ad vaſorum, in quibus pecunia repoſita erat, ora laqueos diſpoſuit, quibus ſimul, ac quis pecuniam eſſet attingere conatus, captus teneretur. Ingreſſus itaque Agamedes in vinculis hæſit. Trophonius fratris caput ſtatim præcidit, ne agnoſceretur: at eo ipſo in loco terræ hauſtus eſt hiatu etiam Trophonius. *Pauſ. in Bœot.*

Baton, Amphiarai vatis gentilis, è Melampodarum genere, cùm in præliis Amphiarao aurigæ operam navaret, rejectis à Thebarum muris Argivis, eodem terræ hiatu, quo ille, cum curru hauſtus, evanuit. *Pauſ. in Corinth.*

Apud Celænas Phrygiæ urbem terra ex aquarum vi deſedit: frequentiaque ædificia in cavernam detraxit. Rex autem Midas ſortes accepit: ſi quod haberet precioſiſſimum, in eam eluviem demiſiſſet, tellurem coituram. Ille quidem aurum, & argentum ingerendo nihil profecit. At Anchurus Midæ filius reputans ſecum nihil in vita dignius anima eſſe humana, complectitur parentem, & conjugem Timotheam: mox equum conſcendit, atque in hiantem locum ſe intulit. Conſtricta terra aram auream ſtruxit Jovi Idæo manu injecta. Hæc ara circa illam tempeſtatem, qua labes terræ facta fuit, lapideſ- **C** cit. Ubi defluxit dies præfinita, aurea viſitur: ut Calliſthenes in ſecundo Metamorphoſeon. *Plut. de Græc. Rom. compar.*

Per medium forum Tyberi ex Jovis Tarſii ira vecto, in ingentem ſinum terræ labes conſedit, multaſque ædes hauſit. Reſponſum autem oraculo eſt, id ceſſaturum, ſi id, quod maximo in honore eſſet, eò intuliſſent. Romanis aurum, argentumque iniicientibus, M. Curtius conſpicuus juvenis expendens oraculum, reputanſque animam majoris eſſe dignationis, conſcendit equum, ac præcipitem ſe in cavernam illam dedit, ſuoſque calamitate exemit. Ut l.40. *rerum Italic. Ariſtides. Plutar. de Græc. & Rom. compar.*

Ordinum ductoribus, qui Polynicem ſunt ſecuti, comeſſantibus, aquila librans ex alto ſe ſuſtulit in ſublime Amphiarai vatis lanceam, inde dimiſit. Ea terræ defixa in laurum verſa eſt. Poſtero die dum præliantur, labe terræ Amphiaraus, cum currus devoratus eſt eo loci, ubi nunc oppidum Harma, id eſt, Currus nuncupatur, ut *Thraſymach. l.*3. *Urbium conditarum. Plut. de Græc. & Rom. compar.*

D Motis inter Romanos, & Pyrrhum Epirotam armis, Paulo Æmilio data dictio eſt, victorem fore, ſi quo loco terræ labe reconditum vidiſſet virum illuſtrem, cum curru aram erexiſſet. Triduo pòſt Valerius Gonatus (alii Torquatus) cum ſecundùm quietem capere ſe ſacerdotis ornatum vidiſſet (erat namque divinandi ſcientiæ peritus) atque in conflictu multos trucidaſſet, terra abſorptus eſt. Æmilius verò ara erecta hoſtes ſuperavit, centumque ſexaginta elephantos turrigeros Romam miſit. Hac ex ara oracula redduntur eo articulo, quo Pyrrhus victus fuit. Ita *Critolaus lib.*3. *rerum Epirot. Plutar. de Græc. & Roman. compar.*

Drabonucia, Uratiſlai Boemorum Ducis uxor impia, ægrè ferens maritum ex teſtamento matri Ludmillæ fœminæ ſanctiſſimæ regni adminiſtrationem, quoad filii adoleſcerent, reliquiſſe: immiſſis ſatellitibus ſocrum ſtrangulavit, Boleſlaum filium idololatram in necem fratris Venceſlai ſanctiſſimi juvenis inter epulas armavit. Ipſa non multò poſt hiatu terræ **E** apud arcem Pragenſem abſorpta interiit. *Æn. Syl. in hiſt. Bohem.*

Terræmotu, qui periere.

☞ *Terræmotus ipſe inter Fortuita mala referri debet, uti & Naufragium. Hìc ii tantùm, qui terræmotu periere, conſiderantur.*

Catura in Phrygiæ, Cariæque confinio vicus diverſoria habuit, & ferventes aquas in Mæandrum exeuntes. Fama eſt Lenonem, cùm magno ſcortorum grege in diverſorio hoſpitatũ, facto per noctem terræ motu, cum omnibus periiſſe. Nam tota ferè regio, circa Mæandrum terræmotibus quatitur, & aquæ, & ignis ductibus pererratur. *Æn. Sylu. c.*61. *Aſiæ.*

Circa Olymp. 78. Spartæ complures domus magnis terræmotibus concuſſæ, funditùs corruere: ſupraque viginti millia Spartanorum fama eſt ruinis obtrita interiiſſe: ac deinceps aſſiduè per multum tempus urbe ita terræmotu concuſſa, ruentibus ædificiis, multa mortalium corpora cadentium murorum mole obruta expiraſſe: tum rerum, opumque, & ſupellectilis cujuſque generis haud parva per domos quantitas ſoli tremore abſumpta. Intereà Spartanorum ſervi Ilotæ, & Meſſenii, Lacedæmoniis jampridem infenſi, ubi magnam eorum per terræmotus interiſſe multitudinem reſcivere, junctis viribus bellum dominis ſuis inferre cœpere. *Diodor. lib.*11. **F**

Cùm Tigranes Armeniæ Rex Syriam occupaſſet, ſicut omni bellorum moleſtia tuta fuit Syria, ita crebris motibus terræ fœdè vaſtata eſt. Qua clade centum ſeptuaginta Syrorum millia, ut Trogus ſcribit, multæque urbes unà interierunt. Quod prodigium mutationem rerum, quæ poſteà ſecuta eſt, portendere aruſpices reſponderunt. *Sabel. lib.*9. *En.*6.

Septimo Juſtini Thracis Imp. anno terræmotus, ac incendium Antiochiam corripuerunt. Id media urbe exortum, duravit dies ſex, multaſque domos, & homines abſumpſit: neque ſcire quiſquam potuit, unde ejus fuiſſet initium. Tum Dei ira ita urbem concuſſit, ut penè tota corruerit, ac civium ſepulcrũ facta ſit. Quoſdam obrutos terra, & adhuc viventes, ignis ex terra exiens cremavit. Alius ignis ex aere inſtar ſcintillarum decidit: & quos attigiſſet, fulminis in morem combuſſit. Annum ille terræmotus duravit: multa virorum, mulierum, puerorum, & infantum millia collis inſtar coacervata, proſtratarum domorum materies operiebat. *Cedrenus in vita Juſtini.*

In Hirpinis terræmotu graviſſimo quaſſata non tantùm ſunt oppida, verùm etiam funditùs everſa. Ceciderunt ea ſtrage in Samnio, Lucania, eaque Campaniæ parte, quæ cis Lirim eſt, ad quatuor, & viginti hominum millia. *Pontanus de Fortit. heroica lib.*1. *cap.*8.

Euphraſius Epiſcopus Antiochenus, cùm primùm Hieroſolymam veniſſet, in terræmotu urbis, quos tunc vehementer ſub **G** Juſtino Imp. affligebatur, periit. *Evag. lib.*4. *c.*4.

Injectione ſuffocati. Vivi ſepulti.

☞ *Vide Tit. Suffocati terra.*

ARENA, PULVERE.

☞ *Vide Tit. Arena ſuffocati.*

LAPIDIBUS ICTI, OBRUTI, LAPIDATI.

Blaſphemus in eremo lapidatus eſt filius mulieris Iſraelitidis de viro Ægyptio generatus *Levit.*24. Quod genus mortis crudeliſſ. eſſe Rabi Moſes filius Maymon cenſuit.

Acham lapidari præcipit Joſue, & totam ejus comburi ſupellectilem, eò quòd de præda Hierichuntia devota quædam interverterat, *Joſue* 7.

Abimelech Iſraelitarum tyrannus molæ fragmine à muliere deſuper ictus, interiit. *Iudic.*9. **H**

Adoram tributi præfectus, à Rege Roboam ad reconciliandas decem tribus Iſraelitarum, quæ ad Jeroboam defecerant, miſſus, ab iiſdem lapidibus obrutus eſt. *lib.*3. *Reg. c.*12.

Naboth Jezraelenſis propter vineam, cui Achab Rex inhiabat lapidatus, impiæ Jezabelis conſiliis. 3. *Reg.*21.

Zachariam filium Jojadæ ſacerdotis, Rex Juda Joas juſſit à populo lapidari; quamvis pater illius reſtituiſſet illi regnum, & Athaliam occidiſſet. 2. *Paral.*24.

Seniores duo, qui Suſannam adulterii falsò accuſarant, Daniele puero actore, ſceleris convicti, à populo Iſraelitico Babylone lapidibus ſunt obruti. *Dan.*13.

Stephanus protomartyr à Judæis, qui dentibus in eum ſtridebant, ejectus è civitate, & lapidatus eſt. *Actor.*7.

Contentione inter Hircanum, & Ariſtobulum ob regni ſucceſſio-

ceſſionem durante, Onias vir ſanctus ab Hircani ſectatori- A bus ad templum deductus eſt, ut rogando infeſtum Ariſtobulo Deum redderet. Ille verò contra immobilis nitens, ne ſe eorum contentionibus immiſceret, clarè dixit, Deum ſe rogare, ne ullam ipſarum partium adverſus alteram (quòd utraque populus ejus eſſet) audiret. Itaque ab Hircani fautoribus ſtatim occiſus, ſeu lapidatus fuit. *Fulg.lib.3.cap.8.ex Ioſeph. lib.14.cap.3. Antiq.*

Poſt everſam Trojam Hecuba Regina, quò ſervitium morte abſolveret, multa ingerere maledicta, imprecarique infauſta omnia in exercitum. Qua re moti Greci, lapidibus obrutam necarunt. *Dictys lib.5.*

Cygnus Neptuni filius, cùm à patre habuiſſet, ut ferro invulnerabilis eſſet, ab Achille apud Trojam lapide extinctus eſt.

Mermerus, & Pheres Medeæ filii, à Corinthiorum pueris lapidibus obruti, eò quòd munera exitialia ipſi Glaucæ à Medea matre attuliſſent. Verùm ex oraculo illis pœnas dederunt Corinthiorum liberi, crinem totonderunt, obſoletamque veſtem induerunt, & ſolemnia ſacra fieri cœpta, Pavoriſque imago dedicata. *Pauſ. in Corinth.*

Pauſanias in Eliacis narrat, Comitem quendam Ulyſſis ob virginem conſtupratam à Temeſſenſibus occiſum fuiſſe: at- B que ob id larvas ejus, niſi quotannis oblata virgine placarentur, graſſari ſolitas, ac perniciem adferre omni ſexui, atque ætati. *Eraſ. in Chil.*

Ariſtocrates Rex Arcadum, cùm ſacram Dianæ Hymniæ virginem ad ſtuprum pellicere non potuiſſet, poſtremò ad aram deæ fugientem violavit. Scelere patefacto, hominem Arcades lapidibus obruerunt, & à virgine ad nuptam mulierem ſacerdotii honorem tranſtulerunt. *Plut. in Arcad.*

Mardonius Perſa (quem Xerxes apud Salaminem victus, cum exercitu reliquit, ut belli reliquias confoveret) ab Arimneſto Spartiata ſaxo interemptus eſt. Quo fato præmonuerat eum periturum Amphiaraus. *Prut. in Ariſtide.*

Coes Euxandri Mitylenæorum tyrannus à Dario conſtitutus, à Mileſiis, qui à Rege defecerant, captus, à Mitylenęis lapidibus obrutus eſt. *Herod.lib.5.*

Neocles, & Demopolis Themiſtoclis filii, cùm Athenienſium memoriam refricuiſſent ſuper legibus, quę adverſùs exules fuerant ſancitæ, à paternis inimicis lapidibus obruti ſunt.

Caphyenſes Pueri ludentes circa templum Dianę Condy- C leatidis, funiculo, quem repererunt, Dianę ſignum obligato collo per luſum trahentes, Dianam ſtrangulari: cùm dicerent, à Caphyenſibus civibus violati numinis crimine damnati, lapidibus obruti fuerunt. *Pauſ. in Arcad.*

Pyrander quæſtor urbanus, cùm Athenienſes bellum contra Eumolpum gererent, & illis in maxima annonæ penuria parcè ſuppeditaret triticum, in proditionis ſuſpicionem incidens, lapidibus obrutus eſt. *Calliſth.lib.3.rerum Thraciæ, apud Plut. in Paral.*

Pyrrhus Epirotarum Rex, Antigonum Regem prælio victum in urbem uſque Argos perſecutus, regulæ ictu à muliere dejectæ interiit: quam Argivi Cererem fuiſſe ajunt, aſſumpta mulieris forma, eoque loci Cereri ex oraculo erectum fanum, & Pyrrhus ſepultus. *Pauſanias in Atticis.*

M. Poſthumius Regillenſis, tribunus militum, & auctoritate conſulari ad bellum contra Æquos miſſus, cùm conſcripto exercitu ad Volas eum duxiſſet, oppidumque jamjam oppugnare vellet, prædam militis fore edixit. Capto verò oppido, cùm animum mutaſſet, à ſuis militibus lapidibus obrutus eſt. *Livius lib.4.*

D Cinna in eo bello, quod Romani adverſùs Gallos ſuſceperant, cum tritici largitionem ſurripuiſſet, ſaxis necatus eſt. *Ariſtides lib.3.rerum Ital. apud Plut. in Parall.*

Theocritianum, ſatellitem Amantii Eunuchi, imperio inhiantem, comprehenſum, ingentibus ſaxis ictum Juſtinus Imp. juſſit in mare proiici. *Cuſpin.*

Deſiderius Viennenſis Epiſcopus, conſilio Brunechildis à Theoderico Rege Francorum lapidibus obrutus. *Sigeb.in Chron.*

Euſebius Sardus, pręſul Vercellenſis, à Conſtantino principe in Cappadociam exulatum miſſus, tandem ab Arianis lapidibus obrutus eſt. *D.Hieron.*

Telemachus monachus, Romæ celebrato gladiatorio ludo, increpans populum attentiùs ſpectaculo inhiantem, lapidatus fuit à populo. Honorius Imp. ea occaſione gladiatorum ludum in perpetuum removit. *Sigeb. in Chron.*

Chryſanthius Alexandrinus, cum Daria uxore, ſub Numeriano Imp. pro Catholica pietate ſaxis obruti. *Volat. & Martyrolog. Rom.25.Octob.* E

Paulina virgo Romana, Arthemii Pręfecti filia, lapidata ſub Diocletiano, cum Candida matre, pro Chriſti nomine, *Volat.lib.18.Antrop.*

Henricus I. Hiſpanorum Rex, Alphonſi IIX. Regis Caſtellæ F. apud urbem Palentiam, ex cocto latere vulnus accepit in capite, dum luderet cum ſodalibus, ex quo biduo poſt morte occubuit. *Ritius Neapol.lib.3. Regum Hiſpan.*

Hunaldus Dux Aquitanię Romam quaſi ibi manſurus veniens, deinde ad Longobardos fugiens apoſtata, ibi non multò poſt lapidibus obrutus malè periit. *Sigeb. in Chron.*

Hermannus tyrannus è Saxonia Lotharingiam repetens ad concitandos regni motus, caſtellum oppugnans, ſaxo caput ictus periit. *Sigeb. in Chron.*

Blanca Rubea Patavina, Baptiſtam à Porta maritum in pręſidium Baſſiani municipii Patavini comitata, cùm occiſo marito, ab Acciolino tyranno per vim, ſervorum opera ligata, conſtuprata eſſet: dolorem diſſimulans, impetravit ab amicis, ut ad levandum mœrorem, & deſiderium aperto ſepulcro mariti fœtidum cadaver ſemel tantùm poſſet aſpicere. Quo aperto, illa magno emiſſo ejulatu, in ſepulchrum ſeſe pręcipitavit, ſimulque tanta violentia lapidem impulit, ut unà rueret, ejuſque cervicem frangeret. *Bern. Scardeonus lib.3.Hiſt.Patavinæ.* F

Burcardus vir nobilis, & clarus, legatus à Friderico III. Imp. ad Carolum VII. Gallorum Regem miſſus, Delphino in Germaniam irrumpenti Dux fuerat. Poſt pręlium in cœmeterio D. Jacobi ante Baſileam, cum Helvetiis commiſſum, cùm ovanti ſimilis per medios occiſorum acervos equitans aperta galea vociferaretur: Quàm jucundum ſpectaculum, quàm roſeum pratum obequitamus? ſemianimis quidam Helvetius, genu, uti poterat, innixus, ſaxo arrepto frontem Burcardi tanta vi perculit, ut exanimis equo delapſus, impiæ vocis, & perfidiæ erga patriam meritas pœnas dederit. *Stumpſius.*

Bello, quod Valdemarus III. Danorum Rex contra Vandalicas urbes geſſit, navali prælio filius Regis Chriſtophorus, ictus lapide, non diù ſuperfuit. *Crantz.lib.7.Daniæ, c.38.*

ARBORUM.

Reflexu diſcerpti.

Alexander Macedo Beſſum Bactrianorum Ducem bello victum, curvatis per vim arboribus alligavit: quàs demum tanto impetu concitatas remiſit, ut laniata paſſim membra diſiecerint. *Auctor Plutarchus.* G

Derbiccæ Perſarum gens, hoc genere ſupplicii, quòd Diſphendomene dicitur, afficiebant ſontes: videlicet, quòd proceris curvatis arboribus, & criminoſo in deflexis cacuminibus alligato, illiſque repentè laxatis, lacerum corpus in diverſa diſtrahebant. *Alex.lib.3.c.1.*

M. Antonino Auguſto Eccleſiam perſequente, dum in Sicilia Sebaſtiani proconſulis juſſu Victor martyr torqueretur, Stephana militis cujuſdam uxor viſis miraculis ad fidem converſa, Chriſtum Jeſum Dei filium confiteri cœpit. Cùmque nullo pacto ab ea confeſſione revocari poſſet, duobus duarum arborum aliquantum inter ſe diſtantium ramis adverſo inflexu vi ad terram curvatis, alligata, atque demiſſa, rapido eorum in diverſum reductu repentè diſcerpta fuit. *Marul.l.5.c.6.*

Procopius tyrannus inſurgens contra Valentem Imp. apud Natoliam Phrygiæ civitatem victus, reflexis per vim arborum truncis alligatus, & diſcerptus eſt. *Socrates, Sozomenus.*

Ruina oppreſſi. H

Bello Punico ſecundo Galli L. Poſthumium conſulem exercitum per Latinam ſylvam ducturum, ſucciſis juxta viam utrinque arboribus, atque ita libratis, ut minimo impulſu ſubitam traherent ruinam, ubi ingreſſum viderunt, impulſis arboribus, miſerabili ſtrage, cum omnibus copiis, quę numerum viginti quinque millium excedebant, oppreſſerunt. *Sabel.lib. 3.En.5.ex Livio.*

Caſimirus II. Polonorum Rex, cùm Stephanum Valachorum Vaivodam ſeu Palatinum à Petro fratre pulſum reducere conaretur: Petrus ſylvam denſam, quę Ploniny à ſoli ſterilitate vocabatur, cum ſuis ingreſſus, quà Poloni iter facturi erant, arbores ſuccidit, ità ut truncis utcunque hærerent. Iiſque ingredientibus Valachi arbores ſucciſas ab extremis orſi, vi impulerunt, ut cæteræ mutuo ſeſe impellerent. Qua ruina Poloni ſic obruti ſunt, ut qui obtriti, & extincti non ſunt, vivi tamen ferè

ferè debilitatis, & colliſis membris, in hoſtium poteſtatem ve- A nerint. *Cromerus lib.12.*

CALAMIS, ARUNDINIBUS.

Alexander Eleus Philoſophus Alpheum flumen tranatans, pectore in acutam arundinem, quæ aqua tegebatur, impacto, interiit. *Fulg. lib.9.c.12.*

Stephanus, qui Petro Gnaphæo Theopaſchitæ hæretico in exilium à Leone Imperatore ejecto (propterea, quòd Deum paſſum eſſe diceret) in Epiſcopatu Antiocheno ſubſtitutus fuit, à pueris Antiochenorum civium (qui Petro favebant) acutis calamis jugulatus, & in amnem, qui urbem præterlabitur abjectus fuit, *Evagrius lib.3. cap.10. Niceph. lib.15. cap.28.*

ARMIS BELLICIS. Utputa

Funda.

Goliath Gethæus gigas, funda à Davide interfectus 1. *Reg. 17. & Ioſephus Antiq. lib.6.c.11.*

Telis, Sagittis, Iaculis. B

Joſias Rex Judæorum, in prælio contra Phareonem Nechonem Ægyptiorum Regem ſagitta vulneratus periit. *Lib. 4. Regum, c.23.*

Joram Iſraelitarum Rex, Achab F. à Jehu Duce exercitus ſui ſagitta inter ſcapulas ictus expiravit. *Lib.4. Regum, c.9.*

Linus Thecis natus, ab Apolline ſagitta interemptus eſt. *Volat. lib. 19. Urb. comment.*

Tityus Terræ filius, Latonam violare volens, ab Apolline ſagittis confoſſus, & ad Orcum detruſus, vulturi jecur quotidie laniandum præbet. *Virgil. lib. 6. Æneid.*

Procris Cephali uxor zelotypia laborans, clàm viro in ſylvam profecta, ut amores ejus deprehenderet, latitans ſub arbuſtis, à marito (qui feram adeſſe ſuſpicabatur) telo confoſſa eſt. *Ovid. lib.7. Metam.*

Achillem Poetæ fabulantur nullibi membrorum præterquã in talo fuiſſe vulnerabilem, quòd eam partem mater Thetis non abluiſſet Stygiis undis, ut cæteras. Huc Paris ſagitta directa, everſorem Trojæ peremit. *Ovid. lib.12. Metam.*

Dædalionis filia Lychione, Dianæ (cui ſe præferebat) ſagit- C tis confoſſa eſt. Cujus dum celebrarentur exequiæ, pater in puellæ rogum ſe conjecit. Poetæ fingunt, eum ab amicis (ne in ignem deſiliret) impeditum, fuiſſe mutatum in volucrem, *Ovid. lib. 11. Metam.*

Ninus primus Aſſyriorum Rex, cùm deficientem à ſe oppugnaret urbem, ſagitta confoſſus eſt. *Oroſ. lib.1. c.4.*

Anacharſis Scytha, à Sauleo Rege ſagitta peremptus eſt, quòd Græcorum ritu ſacrificaret. *Herod.* Sunt tamen, qui à fratre interfectum velint.

Prexaſpis Filius à Cambyſe Perſarum Rege, ob reprehenſionem patris, ſagitta interfectus. *Herod. lib.3.*

Lycophron Poeta jambographus, à quodam æmulo trajectus eſt. *Ovidius in Ibin:*

Utque cothurnatum periiſſe Lycophrona narrant,
Hæreat in fibris fixa ſagitta tuis:

Sertorius bello civili, cùm Cinna, & Marius Romam occupaſſent, & contra Syllanos crudeliter ſævirent, dicitur ſatellites Marii Bardiæos, partim illius permiſſione, & juſſu, partim vi, dominos ſuos opprimentes, dominas violantes, liberos con- D ſtuprantes, omnes eodem in loco metatos, non intra quatuor millia, jaculis confixiſſe. *Plut. in Sertorio.*

Vitige Romam obſidente, apud Salariam portam, Gothus quidam proceræ ſtaturæ haudquaquam inter ſuos obſcurus arbori propinquæ inſidens, cùm ſagittando propugnacula divexerat, notabili caſu oppreſſus eſt. Siquidem tormento à Romanis ad lævam turris ex improviſo locato trajectus, arbori, veruto in ſtipitem altiùs deſcendente, affixus eſt, Qua re conſpecta Gothi exterriti extra ſagittæ jactum receſſere, neq; ampliùs moleſti propugnaculis extitere. *Sigon. lib.18. Imp.occid.*

Chriſtiana virgo ſub Juliano ſagittis periit. B.Sebaſtianus civis Mediolanenſis ſub Imperatore Diocletiano.

Jo. Comnenus Imp. Alexii F. in Cilicum finibus venatum egreſſus, cùm apro ſolitario ferrum in pectus adegiſſet, & is ictum urgens, ferrum in viſcera recepiſſet, manus Imp. debilitata, atque impetu feræ reflexa, pharetram de latere obliquè ſuſpenſam evertit, perſtrictaque una ſagitta venenata, cutè extremos digitos læſit: ex quo vulnere ſerpente vi veneni paulò poſt mortuus eſt. *Nicetas, Choniates.*

Hunnis Oſtrogothos bello perſequentibus, Vinnitarius Gothorum Rex à Balambre Hunnorum Rege ſagitta fronti immiſſa necatus eſt. *Io. Magnus lib.6. c.27.* E

Jaromium Boemorum Principem Cochanus Verſovicenſis ſub venationis ſpecie ſeductum in Sylvas ſagittis confecit. *Dubr. lib.6.*

Efredus Northumbrorum Rex contra Eugenium V. Scotorum Regem pugnans, cum multo clamore inter anteſignanos, ut militem accenderet ad pugnam verſaretur, ſagitta ictus in faciem (quam armis nudatam hortando ad pugnam tenebat) moribundus cecidit. Saxonum acies eò inclinans funditur, fugaturque; Cæſa ad xx. millia hoſtium. *H. Boethius, lib. 5.*

Richardus Anglorum Rex, inſtructo exercitu dum in Pictones pergit, fit in itinere certior, theſaurum à quodam ſuo milite eſſe inventum: eum ad ſe vocari juſſit. Ille in Lemovices ſe recepit, atque intra Calacum oppidum receptus, ſui ſervandi cauſa, bonam pecuniæ partem oppidanis dedit. Richardus ſecutus militem fugientem, dum parum cautè locum ſpeculatur, per quem cuniculus duceretur, emiſſa de muro ſagitta venenata, vulnus lethale in lævo brachio accepit. Quo negligenter obligato, duodecimo demùm die oppidum expugnavit, nullo tamen eo loci invento theſauro. Vulnere malè curato, brevi pòſt obiit, anno 1200. *Polyd. lib.14.* F

Tagmarus frater Othonis Regis, cùm caſtrum Heresbruck cepiſſet, ibi à Rege concluſus, telis intra Eccleſiam confoſſus interiit. *Sigeb. in Chron.*

Eo prælio, quo propè Auguſtam Otho I. Cæſar Hungaros maxima ſtrage cecidit, Conradus Francorum Dux, Regis gener bellicoſiſſimus, æſtu, ſitique confectus, dum loricæ fibulas reſpirandi ergo ſolvit, ſagitta in gutture percuſſus periit. *Crantz.lib.4. Sax. lib.6.*

Alfonſus V. Hiſpaniæ rex, cùm in oppugnatione Viſci, quod oppidum præſidio firmatum Mauri tenebant in Portugallia, eſſet, Mauri telo vulneratus interiit. *Ritius Neapol. lib.3. Regum Hiſpan.*

Franciſcus Novellus Princeps Patavinus Hoſpites ad colloquium vocatos peracutis ſpiculis transfigere conſueverat: quorum ſcorpionum duo adhuc viſuntur. *Sab. lib.8. Dec.2.*

Bombardis.

Sub Henrico VI. Anglorum Rege, Thomas Montacutus Sariſberienſis comes, cui plurimum fortitudinis ad pericula adeunda, plurimum conſilii inter ipſa pericula, dum Aure- G lianum oppugnans, ex quadam feneſtra ædium, quas in edito loco habebat, oriente ſole, ſubjectam urbem contemplatur; pila ferrea magna vi tormenti ænei è regione domus miſſa alterum feneſtræ latus percuſſit, fregitque, ac illius aliquot fragmenta in faciem ejus jecit: quibus ita ſaucius interiit biduo poſt. Statim poſt ejus mortem fortuna belli Gallici mutata eſt. *Polyd. lib. 23.*

Steno Junior Sveonum Rex contra Chriſtiernum Danorum Regem pugna glaciali dimicans, an. 1519. ictu bombardæ in femore vulneratus, ſtatimque vehiculo impoſitus, ad Stocholmiam delatus, animam ſuper conſtrictum glacie lacum Meler exhalavit. Dignus profectò longiore vita: quam utique habuiſſet, ſi imprudentes, & malignos conſiliarios à ſe longiùs removiſſet. *Jo. Magnus lib.24.*

Albertus Dux Saxoniæ, de terra Luneburgenſi plurimùm laborans, ad arcem Richeling, machina ictus in crure, mortem obiit, & Venceslaus fratruelis ejus ſucceſſit in ducatu Luneburgenſi. *Crantz. lib. 10. Metrop. c. 36.*

Dum Pragenſes Huſſitæ Vicegradum arcem obſident re- H giam, ab altera arce telum ex majore bombarda in veterem Pragam jactum, uno ictu quinque Homines interfecit, inter quos mulier prægnans erat, cujus fœtus ventre evolutus, tantiſper fuit ſuperſtes, dum baptiſmate tingeretur. *Dubrav. lib.26.*

Gallis, capta Neapoli, ductu Caroli IIX. Regis, novam arcem oppugnantibus, accidit memorabili caſu, ut multa vis tormentarii pulveris, & multitudo ingens vaſorum fictilium ſulphure, ac reſina oppletorum, quæ ad obruendos ſubeuntes Gallos erant parata protinus incenderetur, cùm fortè excuſſa tormenti ictu modica favilla, cadi eo pulvere pleni flammam corripuiſſent. Multi Hiſpanorum flamma, fumo, ruinaque exanimati ſunt: ſed multò plures ſemiambuſti, lacerique artubus ignis violentia fœdè abreptis evaſere, qui miſerabili ejulatu dolorem exprimendo, ac fruſtra implorando opem, amentes tota arce diſcurrebant: quibus neque opportuna remedia, aliis alio periculo occupatis, neque loca ad quietem ſatis tuta præberi poterant. *Jovius lib. 11. Hiſtoriarum ſui temporis.*

Jacobus

A Jacobus II. Scotorum Rex, Anglos in arce Roxburgo obſidens, cùm curioſior propius ad machinas accederet, ab una earum impetu rupta graviſſimo ictu in inguine læſus confeſtim interiit. *H. Boethius lib.* 8.

Alfonſus Dux Ferrarienſis Baſtiam ab Hiſpanis occupatam oppugnans, muri fragmine tormento icti caput læſus concidens periit. *Jovius in ejus vita.*

Ludovico Mirandulano comiti, uni ex Julii II. Pont. militum præfectis, qui Ferrarienſi Duci Alfonſo auxilio contra Venetos miſſi erant, nemine alio in tanta multitudine præter eum læſo bombardæ ictu caput ablatum eſt. *Guic. lib.* 8.

Anno Sal. 1517. cùm Lotrechius urbem Mediolanum eſſet invaſurus, eique Proſper Columna, & Franciſcus Sfortia, cum omni Inſubrum multitudine, egreſſi urbe ſeſe oppuſuiſſent: ad Bicoccam vicum prælio certatum eſt. Quo Gallis adverſo, Albertus Petra, Helvetiorum Dux, legionibus ſuis ſclopetorum procella obrutis, cecidit. *Iovius.*

Carolus Borbonius, dum ſcalam Romanis mœnibus admovet, per inguen dextri femoris glande trajectus, cecidit. *Iovius.*

B Philibertus Aurantius Princeps, qui capta Roma, & Neapolitano regno contra Odettum Lotrechium Gallum Caroli V. Imp. auſpiciis egregiè defenſo, ſummi Ducis indolem præ ſe ferebat, bello Hetruſco, in Gabiniani oppidi expugnatione gemina glande trajectus periit, anno Sal. 1530. Ejus cadaver armis, omnique amictu nudatum ſub ipſam cataphractorum fugam Tantavilla Gallus, ejus familiaris, agnitum collectumque, extra oculos militum aſportavit, & ſtrangulæ laneæ veſti involutum in ſacello collocavit, donec parta victoria ſuſceptus in cervicem robuſtioris equi, brachiis, & cruribus, utrinque pendentibus, lugubri humanæ miſeriæ ſpectaculo, Piſtorium eſt devectus, non abſimili fati ſorte, ac Borbonius fuerat ereptus, cùm uterque in limine victoriæ ſuæ ceciderit. *Jovius lib.* 29. *Hiſt.*

Renatus Aurantius regulus, juvenis omnibus naturæ, atque fortunæ muneribus ornatiſſimus, ideòque Cæſari longè chariſſimus, in oppugnatione S. Deſiderii anno Sal. 1544. tormenti mortifero ictu vulneratus eſt. Nam cùm fortè ad Gonzagam in foſſa munitionis ſuperveniſſet, eique honoris cauſa ille aſſurgens ſellam ſuam conceſſiſſet, paulò poſt in eum locum C directo ab hoſtibus tormento, ita globus ferreus aggeri incidit, ut diffracti, reſilientiſque lapidis fruſtulo lethaliter in humero ſit vulneratus. *Jovius.*

In pugna Papienſi, Gallicus Dux Palicia dum ſuffoſſo equo annis, ac armis gravantibus ad Helvetios ægrè ſe recipit, ab equitibus Cæſarianis intercipitur. Sed eum jam ſupervenienti Caſtalio deditum, Vaſurtes Hiſpanus, quaſi tanti captivi pretium, & laudem equitibus invideret, appoſito ad thoracem craſſiore ſclopeto, crudeliter interfecit. *Jovius lib.* 6. *in*

Piſcario.

Franciſcus Siccus Florentinorum Dux contra Paulum Manfronum Venetarum copiarum Ductorem, cùm præcipitatis in inſidias hoſtibus nobili victoria potitus hoſtes perſequitur, tormenti minoris glande trajectus concidit, magno quidem illudentis fortunæ caſu, quando ea pila in ſpatio trium ampliùs ſtadiorum ex oppidi turre in incertum emiſſa, ipſum unum victorem ducem, miraculo quodam ſuſtuliſſe videretur: ita ut ea victoria, quanquam inſignis, Florentinis haud D multum grata fuerit, quæ prudentis ſimul, ac ſtrenui ducis morte conſtitiſſet. *Iovius lib.* 3. *Hiſt.*

Valens Fogacia in obſeſſione Albi Ingauni cùm ab obſeſſis deferre literas deprehenſus eſſet, à Nicolao Picinino hoſte, collo ad ejus crura alligato, Bricola tormento in urbem tranſmiſſus periit. *Fulgoſ. lib.* 6. *c.* 3.

Mauricius Saxoniæ Dux Elector, ann. 1553. ſignis collatis cum Marchione Alberto Brandeburgico in Saxonia, nova Julii tormento manuario trajectus ilia, biduo pòſt vitam finiit. Albertus fuga elapſus eſt. Carolus Victor, & Philippus, Henrici Brunſuicenſi FF. eodem fati genere periere. *Sleidanus lib.* 25.

Ludovicus Borbonius, Condenſis Princeps, perfidè à Monteſquio, dum captivus ducitur, globo hoſtili à tergo interemptus fuit An. Sal. 1569. 12. Martii.

Guilielmus Auriacus Princeps, ſclopeti ictu impetitus à Balthaſare Gerardi, nobili Burgundo in meridie, Delphis in Batavia, menſe Julio anni 1584. diem extremum clauſit. Ado Chronicon.

aVrIaCVs deCIMas ſCLopo traIeCtVs IVLII deLphIs ob It bataVi.

Gladio. E

Saul rex prælio cum Palæſtinis commiſſo victus, gladio incubuit. 1. *Reg.* 28. & 31.

Cambyſe Perſarum Rex, enſe dum equo inſidet delapſo, vulneratus periit. *Herod.*

Paches Athenienſis, qui Lesbum in ditionem redegit, rationes referens geſti imperii, ipſo in tribunali ſtricto gladio ſemetipſum confodit. *Plut. in Nicia.*

Cùm Romani equites apud Atheſim flumen impetu Cimbrorum pulſi deſerto Conſule Catulo pavidi urbem repeterent, & inter hos eſſet M. Scauri Filius: pater cum Catulo permanens, filio ob hanc fugam conſpectu ſuo penitus interdixit per nuncium. Quo accepto juvenis fortius adverſus ſemetipſum gladio utens, quam adverſus hoſtes uſus fuerat, ſemetipſum interemit. *Val. Max. lib.* 5. *c.* 8. & *Plut. c.* 72. *Paral.*

C. & M. Plancii ob uxorum mortem gladio incubuerunt. *Val. Max. lib.* 4. *cap.* 6. & *Vol. lib.* 18.

Mitridates Ponti Rex, audita Pharnacis F. defectione, veneno priùs filiabus extinctis, ne vivus in hoſtium poteſtatem F veniret, hoc ipſum rogans gladio peremptus eſt à Bittico Celta. *Sab. lib.* 4. *En.* 6.

Anno 1285. Sexto Nonas Octobris, Otho Thorius præfectus in Octingen, dum veſperi venatur, & vulpeculam, quam catuli ceperant, atque dilacerabant, ſervaturus equo deſcendit: eo recalcitrante in enſem vagina elapſum incidens, interiit. *Avent. Annal. Bojo. lib.* 7.

Pugione.

P. Magius Chilo M. Marcellum pugione interfecit, duo dans ei vulnera: unum in ſtomachum, alterum in caput ſecundùm aurem. *Servius Sulp. lib.* 4. *Famil. epiſt. Cic.*

Galeotus Manfredus Dux Faventinus, eo quòd cum Faventina quadam cive priùs conjugium contraxerat, antequam ipſi nupſiſſet, pugione à Franciſca Bentivola uxore ſecunda necatus fuit. *Fulgoſ lib.* 6. *cap.* 1.

Gulielmus Prorex Scotiæ declaratur, poſtquam in priſtinam dignitatem, qua exciderat, reſtitutus eſſet, eam rurſus amittit, & Sterlini pugione à Jacobo II. Rex Scotiæ in pectus adacto, & ab aliis quoque multis vulneribus confectus moritur menſe Februario. A. C. 1452. *H. Henninges in Geneal.* G

Fuſte, Clava.

Oeonus Herculis conſobrinus adhuc adoleſcens cum Hercule Spartam veniens, cùm fortè ad Hippocoontis ædes acceſſiſſet, in eum canis domus cuſtos invaſit. Quem cùm lapide percuſſiſſet: Hippocoontis filii curſim egreſſi, fuſtibus puerum confecerunt. *Pauſ. in Lac.*

Cayrenſis Caliphas, id eſt, ſummus Pontifex, per ſimulationem adorandi clavam obtruncatus fuit à Saladino. *Æmil.*

Sigthunius Svetiæ Rex raptum filiæ ſuæ à Gramo Danorum Regis filio armis vindicaturus, bello Danos perſequebatur. Gramus clavam more giganteo geſtans, quam auro infuſo ponderoſiorem effecerat, imminentem audaciùs capiti ſuo, Sigthunium ſocerum occidit: qui ante per victimarios reſponſum acceperat, ab auri metallo ſupremam ſibi perniciem, & mortem imminere: à ferro, aut chalybe, cæteriſque metallis nunquam violari, vel occidi poſſe. *Io. Magnus lib.* 1. *cap.* 6.

Lancea, Haſta, Conto.

Atys Crœſi Regis F. haſta trajectus, quæ ab Adraſte cuſtode ſuo, venatione in aprum contorta fuerat. *Herod. lib.* 1. & *Valer. lib.* 1. H

Eo bello, quos Totilas Gothorum Rex, ac Juſtiniani duces inter ſe decertabant, ſingulari prælio Ularis Gothus, & Artavadas Armenus, Rom. eques, haud longè à Trebia amne in Ciſalpina Gallia dimicaverunt. Artavadas cùm infeſta lancea Ularim deturbaſſet, & Ularis haſta, humi fixo cuſpide, aliquantiſper è terra emineret: in eam Artavadas tam graviter offendit, ut eo vulnere poſt paucos dies è vita deceſſerit. *Fulg. lib.* 9. *cap.* 12.

Henricus II. Gallorum, & Philippus Hiſpaniarum Reges, poſt diuturna bella pacem fecere an. Sal. 1559. cùm Gallus filiam Philippo, Margaritam ſororem Philiberto Duci Sabaudiæ in integrum reſtituto deſponderet: dum nuptiæ Pariſiis celebrantur Sabaudi, Rex equeſtribus ludis cum præfecto ſatellitum ſuorum Lorgeo, multùm licet reluctante, congreſſus, conti in pectus adacti fragmine galeam non rectè clauſam ſubeunte graviter vulneratus, oculum primò, inde mentem, undecimo die vitam quoque amiſit. *Surius in Commentario.*

STYLIS

STYLIS GRAPHIARIIS.

A Erixo eques Rom. à populo Romano ſtylis graphiariis in foro occiſus eſt, quòd ab eo filius nimis ſævè vapulaſſet. *Fulgoſ. lib.* 9. *c.* 3.

Joannes Scotus, à conjuratis diſcipulis. D. Caſſiani exemplo graphiis fuit confoſſus in Britannia. *Iovius in Elogiis, ex Crinito.*

CULTRO COQUINARIO.

Eunomius Spartanorum Rex, Pater Lycurgi, cùm manum conferentes in urbe dirimeret, cultro coquinario ictus obiit. *Plut. in Lycurgo.*

Jeſuitæ tres, & inter eos duo Theologiæ Doctores, à furioſo cultro coquinario enecti. *Sub Tit. A furioſis necati.*

Henricus III. Galliæ Rex, ſublatis è medio Guiſiis, cùm Lutetiam rebellem obſidione cinxiſſet, per inſidias à Jacobo Clemente, qui fictis literis ſecretum Regis colloquium obtinuerat, cultello veneno oblito, ventrem læſus, ſequenti die 2. Auguſt. 1589. interiit. *Mercurius Gallo Belgicus.*

Similem fortunam Henricus IV. ſuſtinuit, nam anno 1610. B die 14. Maii, peracta ſolenni coronatione conjugis ſuæ, ſicarius diu illi inſidiatus, Lutetiæ in rheda ſedentem adoritur, cultrumque in ventrem capulo tenus impingit.

gaLLICI Corona regnI CoronanDo heU. CeCIDIt. *Beyerlinck in Chronico.*

ROTA MOLINARIA.

Victor martyr ſub Maximiniano Imp. quòd Jovis ſimulacrum abominatus pede evertiſſet, pede abſciſſo molendini rotæ ſubjectus conteritur. *Marul. lib.* 5. *cap.* 5.

ROTA PLAUSTRARIA.

Quidam Romæ ad beſtias damnatus, curru ad amphiteatrum deportatus, dormire ſe ſimulans, caput rotæ radiis involvit, ejuſdemque circumactu fracta cervice expiravit. *Senec.*

NAVI.

Carthaginenſes, milites Romanos in ſuam poteſtatem redactos, navibus ſubſtraverunt: ut earum carinis, ac pondere eliſi, inuſitata ratione mortis barbaram feritatem ſatiarent, tetro facinore pollutis claſſibus ipſum mare violaturi. C *Val. lib.* 9. *cap.* 2.

RUSTICIS INSTRUMENTIS, UT

Falce.

Boemi milites ad tutandos inferioris Ungariæ fines contra Turcarum irruptiones à Paulo Kiniſio præfecto conſcripti, cùm inſolentiſſimè, & iniquiſſimè ruſticos tractarent, idque ad Paulum quotidiè deferretur, eos agreſtium turba circumventos, qui falcibus equorum poplites, ſuccideret, trucidavit, reliquos imperata facere cogit. *Bonfin. lib.* 3. *Dec.* 5.

Anno Domini M. D. LII. Barthol. Elias Patavinus, honeſto inter ſuos loco natus, cùm variis litigationibus omnem non ſolùm conſumpſiſſet ſubſtantiam, ſed & æs alienum grande, quod ſolvendo non erat, contraxiſſet, filiaſque inſuper haberet nubiles, ſed dote omni carentes, ex deſperatione eas in lecto cubantes interfecit. Quo facto furore actus è patriis finibus ſe proripuit, perque inhoſpita loca nocturnis itineribus errans, in vicum Grignæum inter Alpium prima juga ſitum ſeſe recepit. Mox intempeſta nocte, cùm nullum aliud telum ſuppeteret, Furiarum indicio falcem meſſoriam in angulo hoſpitii latentem, rubigine eroſam, & planè hebetem arripuit, eaque guttur ſibi terque quaterque reD petitis ictibus laceravit, potiùs quàm præſcidit, nec tam ex vulneris violentia, quàm ſanguinis profluvio infelicem efflavit animam. Extat ea de re elegans carmen *Iacobi Ruffini.*

Aratro.

Juſſo Ericſon Danus Dalacariæ præfectus, uxores maritorum crudeliter occiſorum, loco jumentorum trahendis aratris applicare non erubuit: immò inter primas delicias duxit, videre, & audire eas inter tantas anguſtias fœtus mortuos eiicere, & rurſus aratro apponi, donec mortuæ, aut ſemianimes collaberentur. *Io. Magnus lib.* 22. *Gothorum hiſtor.*

Flagellis tritoriis.

Debacchantibus per Boemiam Huſſitis, Seſemus, vir nobilis, qui illis in oppidis, arcibuſque ſuis reſtiterat, à feris, & immanibus ruſticis interceptus, humique proſtratus flagellis ruſticanis in modum manipuli flagellabatur, ad ſingulos ictus vociferantibus, Non ultra inſultabis Huſſitis: inde manibus truncatus, ac flammis exuſtus eſt. *Dubravius lib.* 14.

STIMULIS PASTORUM.

Palæſtini ſexcenti à Samgar Anath F. Iſraelitarum judice E ſtimulo boum cæſi. *Judicum cap.* 3.

FABRILIBUS INSTUMENTIS. UT

Aſcia.

Jo. Diazius Hiſpanus Naumburgii, variis modis ab Alphonſo fratre, Romano cauſidico, tentatus fuerat, ut à Proteſtantium religione deſciſceret. Cæterùm cùm omnia fruſtra fierent, Alphonſus ſicarium quendam ſubornat, qui ad Joannem literas à fratre ſcriptas ſummo manè deferret. Quas cùm Joannes legeret attentiſſimè, ſicarius à tergo ſtans, aſcia ei caput diffidit. Ad cujus ictum Joannes amiſſa cum voce vita ſtatim concidit, ſubducente ſe latrone cum Alphonſo in Italiam.

Serra.

Iſaias Propheta ſerra lignea diſſectus à Manaſſe nepote traditur. *Hieronymus, Thomas, Nicolaus de Lyra.*

Milites ſerris diſſecti à Valente Imp. contra datum tamen jusjurandum, eo quòd Procopium tyrannum, herum ſuum captum perfidè Imperatori tradidiſſent. *Cuſp.*

Templarii milites à Saladino Ægyptiorum tyranno ſerris F diſſecti in caſtro de vado Jacob, an. 1180.

Bello Neapolitano Maſius Barreſa, Ferdinandi Regis Dux, Longobuco oppido capto, Nicolaum Clanceoſſum Jo. Andegavenſis partes foventem, ſerra per dorſum, lumboſque adacta medium ſecari juſſit. *Pontanus lib.* 2. *belli Neapol.*

Anno 1389. in emporio Sveciæ Stocholmenſi mercatores Germani Svecos noctu adorti, magna ſtrage edita, principes, in arce ſerris ligneis dilaniarunt. *Io. Magnus lib.* 21.

Forcipe.

Mauritius ſervus à Neapolitano prætore candenti forcipe conciſus eſt, eo quòd liberum hominem occidiſſet: tractuſque eſt per urbem, tridenti ſimilis. *Pont. lib.* 1. *cap.* 2. *de Fortitudine.*

Joannes ab Hornach Ungarus, qui ut Caroli Siciliæ Regis mortem ulciſceretur, Reginam Ungariæ Ludovici viduam cum Maria filia, Sigiſmundo Venceslai Imp. fratri deſponſata, cepit, matrem ſubmerſit, filiam in vinculis habuit. Cæterùm à Sigiſmundo domitus, forcipibus candentibus dilaniatus eſt. *Stumpſius.*

Uladislao Polonorum Rege ab Ungaris ad regnum voca- G to, cùm Albæ regiæ coronaretur, Ungarus quiſpiam, obſcuræ ſortis indicavit magnam auri vim ab Eliſabetha Regina Alberti defuncti Regis ſibi oblatam eſſe, ut Uladislaum Regem ferro, vel veneno de medio tolleret. Id ſive verum fuit indicium, ſive ementitum ſpe majoris muneris, Uladislaum irremuneratum prætermiſit, atque diſſimulavit, ne quam Eliſabethæ infamiam ſuſcepti ſceleris inureret. Ungari verò indicem ignitis forcipibus immaniter dilaniatum diſſecuerunt. *Cromer. l.* 21.

Joannes Leidenſis, Rex Anabaptiſtarum, Monaſteriis in Vveſtphalia cum ſociis forcipibus candentibus laceratus. *Surius in Commentario.*

Clavo.

Jael, uxor Hebris Cenæi, clavum tabernaculi defixit in cerebrum Siſaræ, è clade à Judæis accepta fugientis; & Iſraelitas gravi liberavit adverſario. *Iudic.* 4.

Sacerdotes Græcorum ſub Romano Lacapeno, à Roſſis occiſi, acutis clavis capiti infixis, *Cedrenus.*

Henricus VI. Imp. ob crudelitatem quorundam inſidiis in Sicilia appetitus, factionis Principis capiti coronam æneam cum quatuor foraminibus, & totidem magnis clavis affixit, H atque ita hominem abire juſſit, his verbis: Habes homo coronam, quam venatus es: nemo tibi invidet, fruere uſque adeò deſiderata re. Is verò vertigine oborta humi prolapſus, paulò poſt in miſerabili illo diademate expiravit. *Nicetas lib.* 2. *de rebus Alexii Angeli.*

Draulcam Tranſalpinæ Ungariæ præfectum memorant, Turcarum Legatis pilea Phrygia ex patriæ inſtituto deponere recuſantibus, confirmandi moris gratia, tres capiti clavos affixiſſe, ne ampliùs moveri poſſent. *Bonfin. lib.* 10. *Dec.* 3.

MEDICIS INSTRUMENTIS.

Phlebotomo.

☞ *Conſule Titulum, A Medicis necati, ſuprà.*

Novacula.

Syllanus à Caligula genero compulſus ad ſecandas novacula fauces, quòd ingreſſum turbatius mare non eſſet ſecutus Imperatorem. *Suetonius.*

Bartholomæus Elias Patavinus, ob litigationes ad ſummam paupertatem redactus, cùm nullum jam potſupereſſet patrimonium,